25ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6747 — 14 ՄԱՐՏ 1908 — ՈՒՐԲԱԹ — 24 ՍԷՖԷՐ 1326 — 27 Mars 1908 — 25me année № 6747

«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Ղրշ.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 108 »
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 25 Ֆրֆ.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ

10 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌كین بویاجیان
درعلیه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons/ple, Galata

10 PARAS

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐԸ

Միջազգային կացութիւնը — Գերմանիա, Ռուսիա և Անգլիա Պարսկաստանի մէջ և ապագայի հաւանականութիւնը. — Իտալիա և Աւստրիա. — Միջազգային դրամական կացութիւնը. — Ռուսիոյ հանքային և մետաղային արտադրութիւնները, Նոր «Թրըսթ» մը, Պաքուի Նաւթի ընկերութիւնը, Ռուսիոյ դրամական կացութիւնը. — Լոնտոնի, Բարիզի և Պերլինի Սակարանները. — Ֆրանսական Իանդը և Քլէմանսոյի դաշնիքը. — Տէօյչէ Պանքի տեղեկագիրը և գերման հրապարակը։

Միջազգային կացութիւնը գոհացուցիչ է ապահովաբար։ Հիւսիսային արեւմտեան Ափրիկէի մէջ՝ Ֆրանսական զօրքերուն յաջողութիւնը և Ֆրանսացի զօրավարին [illegible]

[illegible]

1900-1901ի	շրջանին	39,600,000	բուտ
1901-1902	»	34,600,000	»
1902-1903	»	34,400,000	»
1903-1904	»	30,900,000	»
1904-1905	»	25,000,000	»
1905-1906	»	21,449,000	»
1906-1907	»	16,337,000	»

[illegible]

... աշխարհը գժգոհ է, և յանձնառութիւններու պակասը մեծապէս զգալի։ Տէօյչէ Պանքի 1907 տարուան տեղեկագիրը կը հաստատէ թէ յիշեալ կարեւոր հաստատութիւնը նոյն շրջանին մէջ 37,918,975 ֆր., այսինքն դրամագլխին 15.15% հասոյթ մը ունեցած է։ Այդ գումարէն 30 միլիոնը բաժնետէրերու 10% շահաբաժին մը տալու պիտի յատկացուի։ Տեղեկագիրը կը յայտնէ միանգամայն թէ անցեալ տարի Գերմանիոյ արտածութիւններն ու ներածութիւնները 1906ի արդիւնքներուն բաղդատմամբ 638,750,000 ֆր. և 723,750,000 ֆր. աւելի եղած են, և 1897էն սկսեալ մինչեւ 1906՝ Գերմանիա աւելի ոսկի ստացած է քան վճարած։

[illegible]

... բամպակի վրայ փոխատուութիւններ կատարելու կոչուած նոր պանքան ո՛րքան ազդեցութիւն պիտի ունենայ եգիպտական գործառնութիւններու տեսակէտով։

Ա. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
(Փաստաբան)

ԻԶՄԻՐԻ ՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԸ

(ՄԵՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԹՂԹԱԿՑԷՆ)

ԻԶՄԻՐ

Նախորդ թղթակցութիւնովս խոստացած էի գրել վերջին երկու պարագաներուն — ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ Ի ՆՊԱՍՏ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ Ազգ. վարժարանաց եւ Կրթասիրաց — վրայ, որոնք միեւնոյն առեն սուրթ մը պիտի ըլլային երեւան հանելու Իզմիրի Հայոց ընկերական վիճակը, որ վարչականին պէս, հեռու է դժբախտաբար վարդագոյն ըլլալէ։ Համոզուելու համար թէ ո՛րքան բացարձակ ճշմարտութիւն մը, և միեւնոյն ցաւալի ճշմարտութիւն մըն է սակայն, կը բաւէ ակնարկ մը նետել Իզմիրի մէջ կազմուած ընտանեկան յարկերուն վրայ, որոնց կողմութեան եղանակը և ապրելակերպը բոլորովին անօրինակ ու աննման հանգամանք մը ունին ուրիշ տեղերու հետ բաղդատմամբ։ Այսպէս բազմաթիւ են հոս անոնք որ ամուսնութիւն կնքած են Հելլէնուհիներու, Ֆրանսուհիներու հետ, և ունեցած են այնպիսի զաւակներ, որոնց ո՛չ հայ կրնաս ըսել, ո՛չ յոյն և ոչ ալ Ֆրանսացի։ Ալ աւելի ցաւալի իրողութիւն մըն է նաեւ Իզմիրցիներու ամուսնութիւնները... իրենց օտարազգի ազատուհիներուն հետ, զորս հարկադրուած են իբր կին առնել տագնապալի պարագաներէ վերջ։ Ընթերցողը կրնայ դիւրաւ գաղափար մը կազմել հիմա, գիտնալու համար թէ ո՛րքան այլասերած վիճակ մը կը ներկայացնեն Իզմիրի ընտանիքները, որոնց ո՛չ խօսած լեզուն հայերէն է և ոչ ալ բարքերը՝ հայերէն։ Արդէն, երբ օտարական մը առաջին անգամ Իզմիր գայ և պատահութիւնը ունենայ կիրակի օր մը Քէյմէր նետելու, օրինակի [illegible]

[illegible]

ԲՕԼ ՄԱՐԿՐԻԹ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԿԻՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԵՐԿՈՒ ՕՐՕՐՈՑՆԵՐԸ

Է.

ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒՀԻՆ

Ժանն Տանտրէ իր պարզմտութեամբ չէր խորհեր որ ամենէն ծանր մայրութիւնն իսկ չպիտի կրնար Տիկին տը Մօրայլի պէս հառնդուն և զգայնիկ կնոջ մը մէջ ամէն բանի տեղ բռնել և պակասը լեցնել [illegible]

[illegible]

(Շարունակելի)

ամներն ու ասոնահինները պարեցին, և միւսը մեծերու յատուկ, ուր ազգ. վարժարանաց է նպաստ սարքուած պարահանդէսին մէկ ժամանակը երեւցաւ, sէfoլքէներն ըլլալով աւելի վայելուչ, և հետեւաբար նուազ գայթակղեցուցիչ։ Այս պարահանդէսին համար ալ կարծեմ մէկ քանի օր փակ մնաց Հախիսիմեանց վարժարանը։ Արդէն սովորութիւն եղած է այս վարժարանը սասնկ առիթներու մէջ փակ պահել, և պէտք է ըսել թէ շատ են այդ առիթները։ Երկու պարահանդէսներուն մէջ ալ, խումարպազներու համար սարքուած կանաչ սեղանը ճշմարտապէս ցաւալի տեսարան մը կը պարզէր։ Զարմանալի է որ այս պարահանդէսը սարքողները պէտք ունեցեր են այս միջոցն ալ ի կիր արկանելու կրթական հաստատութեան մը մէջ, որ շնորհիւ Ուսումնական Խորհուրդին և Կրթասէր Ընկերութեան անդամուհիներուն՝ խումարհանէի վերածուեցաւ այդ երկու գիշերները. Բարեգործական նմանօրինակ սարքումներու առթիւ անբարոյացուցիչ ախտի մը այս գործնական կիրարկումը կրթական հաստատութեան մը մէջ, ուր աղջիկ սաներ կը դաստիարակուին, բաւական մտածել կուտայ անոր հեղինակներուն վրայ, որոնք կը ջանան արդարացնել ինքզինքնին սա տեսութեամբ թէ ասկէ հասոյթ մը կը գոյանայ ի նպաստ վարժարաններուն։ Պակաս թո՛ղ ըլլայ այդ կերպով գոյացած հասոյթը, որ ի՛նչքան ալ միօրինակ ըլլայ, չի դադրիր բնաւ ապօրէն հասոյթ մը ըլլալէ։

Ինչպէս թերթերը ծանուցին, Ս. Լուսաւորչեան Ազգ. Հիւանդանոցին համար

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՆՈՐ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Նոր Հոգաբարձութիւն մը կազմուեցաւ, որուն անդամներն են՝ Տօքթ. Ճելէպեան, Տօքթ. Սիմոն Սպարթալեան, Ցակոբ Ալփիար և Ղուկաս Վարպետեան։ Այս Հաստատութիւնն ալ փորձանք մը եղած է Իզմիրցիներուն գլխուն։ Որովհետեւ այդ Հաստատութեան մէջ այնքան դժուար է բարեկարգութիւն ներմուծել, որքան դժուար է ասեղի մը ծակէն չուան անցընել։ Նոր Հոգաբարձութիւնը չենք գիտեր թէ ո՛րքան օգտակար պիտի ըլլայ, որովհետեւ ընտրելիներուն առաջինը մանաւանդ սխերիմ հակառակորդ մը եղած էր ժամանակին այդ հաստատութեան և, եթէ չեմ սխալիր, վէճեր ալ ունեցած են Հաստատութեան հիմնադիրներուն մէկ ներկայացուցիչին հետ, որ այժմ հոս չի գտնուիր։ Ու յետոյ, այդ Հաստատութեան համար, տարակոյս չկայ թէ énergie ունեցող մարդ պէտք է իբրև հոգաբարձու, և ոչ թէ աւելի salon-ի զարդ ըլլալու կոչուած ունեցող երիտասարդներ, ինչպէս է, օրինակի համար, Ղ. Վարպետեան, Իզմիրի հայ երիտասարդութեան պատուաբեր ներկայացուցիչներէն մէկը, որ քիչ շատ գրական կարողութիւն ալ ունեցող երիտասարդ մըն է։ Այսուհանդերձ, չենք ուզեր վհատեցնել զանոնք և կը բաղձանք որ իրապէս օգտակար հանդիսանան այդ հաստատութեան։ Միայն եթէ կը ներուի մեզ, խորհուրդ պիտի տայինք իրենց մեծկակ աւել մը առնել և այդ աւելով վերէն վար մաքրել Հիւանդանոցը, ամէն մարդկային միջոցով հեռացնելու համար հոնկէ և յետոյ անանկ մէկը Տնօրէն կարգել որ հեղինակութիւն ունենայ, [illegible] ունենայ, և ի հարկին սաքին տակը առնէ բոլոր դողերը, զեղծանողները, դուռնէն պաշար փախցնողները և՝ որ ի կարգին, որպէսզի միամտութիւնը չունենայ իր դրպանէն հատուցանելու եղած վնասները։

Ուսումն. Խորհրդոյ նախորդ ատենապետ Պ. Վահան Պալապանեանի մասին Արեւելքի մէջ

ՎԱՀԱՆ ՊԱԼԱՊԱՆԵԱՆ

հրատարակուած յօդուածը աղմուկ հանեց հոս։ Ինչպէս պիտի տեսնուի այսօր վաղը, յիշեալը ո՛ և է զեղծում չի գործեց զատ, իր պաշտօնավարութեան մէջ գնահատելի գործունէութիւն մը ունեցած է իբր անդամ Ուսումն. Խորհրդոյ։ Վահան Պալապանեանի միակ յանցանքն եղած է կանոնաւոր տետրակ մը բռնած չըլլալը, և այս դուցէ անոր համար որ ինք կարծած է թէ յաւիտենայաւիտենից Ուսումն. Խորհրդոյ անդամ պիտի մնայ։ Այս անձին յանցանքը եղած է նաեւ իր բոլոր ուժովն ու հոգւովը փարիլ իր ստանձնած ո՛ և է վարչական գործին, ա՛յն աստիճան որ հեռուէն դիտողը մտածէ թէ անպատճառ այս մարդը զեղծում կը գործէ որ չի կրնար հեռանալ գործէն։ Այսօր, ամէն Իզմիրցի կը խոստովանի սակայն որ յիշեալը անձնուէր և օգտակար գործունէութիւն մը ունեցած է քաղաքիս կրթական գործին յառաջդիմութեան տեսակէտով։ Սակայն այս յաջողութիւնը անխուսափաբար ուրիշներու կը վերագրեն կողմնակալ մարդիկ։ Կարեւոր է նաեւ այս առթիւ չնշել որ եթէ յիշեալը ուրիշներու պէս ազգին դրամները իւրացնելու խմորը ունենար իր մէջ, իրեն համար շատ դիւրին պիտի ըլլար բաւական օրինակելի գումար մը տէր ըլլալ, առեւտրական հրապարակին վրայ, ուր տակէ առաջ լաւագոյն առիթներ ներկայացան իրեն, իբր հաշուակալ վաճառատան մը մէջ, որ կը մնանկանար մօտ 40,000 ոսկի բացով։

ՅՈՎՍԷՓ ԱՐՍՄԱԹԱՑԻ

ԱՐԱՆՑ
ԿԱՆԱՆՑ
ԵՒ ՏՂՈՑ ՅԱՏՈՒԿ
ԳԱՐՆԱՆ
ԲՈԼՈՐ ՆՈՐԱՁԵՒ ԶԳԵՍՏՆԵՐԸ
ՀԱՍԱՆ ԵՆ
ԹԻՐԻՆԿ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ՂԱԼԱԹԻԱ

ԱՌՈՂՋԻՆ ՑՈՒՑԱՏԵՍԸ

Կաթը այրելէ զերծ պահելու միակ միջոցն է կաթ եփելու կամ եռացնելու յատկացուած աման մը միշտ ջուրով լեցուն պահել, այսինքն պէտք չէ բոլորովին չոր պահուած ամանով եռացնել կամ եփել կաթը։ Եթէ ջուրով պահուած չըլլայ իսկ, մէջը կաթ լեցնելէ առաջ, պէտք է քիչ մը ջուրով ցօղուել ամանը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

Այն պաշտօնական լուրը թէ Ճապոնի կառավարութիւնը հրաւիրած է Մ. Նահանգաց նաւատորմը՝ Ճապոն այցելելու և թէ այդ հրաւէրը ընդունուած է, երկու երկիրներու բարեկամներուն կողմէ գոհունակութեամբ պիտի ընդունուի, և առանցմէ անգլիական ազգը միայն անկեղծ է այդ մասին։ Անգլիացիները վստահ են թէ այդ դէպքը պիտի ամրապնդէ ու հաստատէ երկու Պետութեանց միջեւ գոյութիւն ունեցող երկարատեւ բարեկամութիւնը, որոնք, Խաղաղականի երկու եզերքներուն վրայ, մարդկութեան ազնուացում և զարգացում պատճառած են քաղաքակրթութեան մէջ իրենց ըրած արագ յառաջդիմութեամբը։ Չէ եղած երկիր մը որ, Անգլիայէն զատ, Ամերիկացիներուն չափ այնքան մեծ համակրութեամբ և ջերմագին ազնուացումով հետեւած ըլլայ Ճապոնի արագ յառաջացմանը՝ այն լճացեալ վիճակէն, ուր, Եւրոպացիներուն կարծիքովը խորասուզուած կ'երեւար, մինչեւ իր հիմակուան կացութիւնը՝ այսինքն ամէնէն զօրաւոր և ամէնէն զարգացեալ ազգերէն մէկին կացութիւնը։ Ռուսաճապոնական պատերազմին առթիւ, Ճապոնի Պետութեան ու ժողովուրդին ցոյց տուած բարոյական ու մտաւորական հոյակապ կարողութիւնները Ամերիկացիներուն յարգանքին արժանացան, հակառակ Մ. Նահանգաց և Ռուսիոյ միջեւ տիրող յարաբերութեանց։ Ամերիկա պանծաց իր նախագահին կատարած դերովը, որ նպաստեց պատերազմին վերջանալուն։ Ճապոն երախտապարտ եղաւ անոր։ Վերջին տասնըութ ամիսներուն այն տեսակ իրողութիւններ պատահեցան որոնք պահ մը վտանգի ենթարկեցին այդ երկարատեւ, սերտ ու պատուաւոր բարեկամութիւնը։ Երկու երկիրներու պետական մարդոց իմաստութեան և երկու ժողովուրդներուն արդարասէր զգացմանց և ողջմտութեան շնորհիւ այդ ամպը փարատեցաւ։ Ամերիկեան նաւատորմին Ճապոն այցելելը ցոյց պիտի տայ աշխարհի թէ այդ ամպը փարատած է, թէ Մ. Նահանգները ու Ճապոնը իրարմէ հեռացնելու սպառնացող վէճերը կարգադրուած են և թէ երկու ժողովուրդներուն միջեւ վաղեմի բարեկամութիւնը անցեալէն աւելի զօրաւոր պիտի ըլլայ ապագային մէջ։ (Թայմզ)

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Ռուսիոյ ելմտական նախարար Պ. Քօքովցեվ, շաբաթ օրը ելմտացոյցի յանձնաժողովին մէջ արտասանած ընդարձակ բանախօսութեամբ մը, յայտարարեց թէ քաղաքականապէս անհրաժեշտ է երկրորդ գիծ մը աւելցնել Անդրսիպերիական երկաթուղիին վրայ և Ամուրի կողմերն ալ նոր երկաթուղի մը շինել։ Պ. Քօքովցեվ յարեց. — «Այդ երկու շինութիւնները չեն կրնար յետաձգուիլ, այլ գրեթէ մինչեւ հինգ տարի պէտք է կատարուին։ Երկրին պաշտպանութեան վերաբերեալ արտասովոր ծախքերը 320 միլիոն րուպլի (800 միլիոն ֆր.) պիտի ըլլան յառաջիկայ հինգ կամ վեց տարիներուն։ Ասկէ զատ սովի իբրեւ նախատեսութիւն, նպաստներ միշտ անհրաժեշտ պիտի ըլլան, որով յիշուած երեք անհրաժեշտ ծախքերը պէտք չէ տարեկան 150 միլիոն րուպլիէն (375 միլիոն ֆր.) նուազ նկատել։ Նոր փոխառութիւններ անխուսափելի են։ Սովորական ծախքերն ալ աւելցած են զանազան ծրագիրներու կիրառումովը, որով նոր տուրքեր անհրաժեշտ են, մանաւանդ եկամուտի վրայ։»

Պ. ՌՈՒԶՎԷԼԹԻ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐԸ

Նախագահ Պ. Ռուզվելդ կը ծանուցանէ թէ քիչ օրէն պատգամագիր մը պիտի ղրկէ Խորհրդարանին, պահանջելով որ օրինագիծ մը պատրաստուի՝ իր և Շերմա-կօյտին ու Սրեաֆ. Ժողովին կուսակցապետներուն միջեւ կատարուած խորհրդակցութեամբ մը։ Այդ օրինագիծը պիտի պարունակէ սակացոյցերու վերաքննութիւն մը, որուն համար Խորհրդարանը մասնաւոր նստաշրջանի մը պիտի հրաւիրուի։ Որոշուած է նաեւ որ մինչեւ այդ նստաշրջանին գումարումը, Շերմա-կօյտին ելմտական յանձնաժողովը և Սրեաֆ. Ժողովին հաշուեքննութեանց և համբաններու յանձնաժողովը սակացոյցի դրութեան վերաքննութեան հիմերը ուսումնասիրելով, պատրաստեն Խորհրդարանին մասնաւոր նստաշրջանին ներկայացուելիք օրինագիծին նախնական ծրագիրը։ Նախագահը կը ծանուցանէ թէ Խորհրդարանէն պիտի պահանջէ բարեփոխել «դրըսթ»ներու դէմ հաստատուած օրէնքը, այն կերպով որ երկաթուղիները, գործնական տեսակէտով, կարենան համաձայնիլ ամերիկեան զանազան նահանգներուն միջեւ կատարուող առեւտուրին համար կազմուած յանձնաժողովին հետ։ Փոխառութեանց պատասխանատուութեան նկատմամբ ալ օրինագիծ մը պիտի պահանջէ։ Նախագահը այդ ծրագիրները պատրաստեց առեւտրական ընկերակցութեանց մէկ քանի ներկայացուցիչներու դիմումին վրայ, որոնք խնդրած են Խորհրդարանին ցոյց տալ ձեռք առնուելիք միջոցները՝ բարւոքելու գործերու վատթար վիճակը, որոնք արդիւնք են օրէնքներու չափազանցելուն և դրամական դրութեան թերի վիճակին։

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

Քանթոնի մէջ բազմաթիւ Չինացիներ գումարում մը ունեցան՝ բողոքելու ճապոնական Թացու-Մարու շոգենաւին արգելման դէմ։ Շատ մը չէնքեր սեւով ծածկուած էին իբրեւ սուգի նշան։ Բազմաթիւ բանախօսներ բուռն ճառեր արտասանեցին, մանաւանդ տասներկու տարեկան տղայ մը, որ յանձնարարեց ճապոնական ապրանք բնաւ չգնել։ Ներկաները հանեցին իրենց ճապոնական զգեստները ու գլխարկները և ամէնքը մէկ տեղ հաւաքելով այրեցին։ Վաճառական մը, որ ճապոնական ապրանք կը ծախէր, առաջարկեց այրել իր ունեցած պատրաստ ապրանքները։ Առաջարկուեցաւ վաճառատանց ցուցափեղկերուն վրայ ազդեր դնել, պահանջելով յաճախորդներէն որ ճապոնական ապրանք չգնեն. Նաեւ քննադատուեցաւ Եուան-Շի-Քայի ընթացքը, ցոյց տուած ակարութեանը համար՝ Ճապոնի առաջարկութիւնները ընդունելով։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՀԱՊԷՇԻՍՏԱՆ

Պերլինէն հետեւեալը կը գրէ Թանի Թղթակիցը.— Գերման հպատակ մը՝ Պ. Արնոլտ Հոլց ամբողջ Հապէշիստանի համար կարգ մը արտօնութիւններ ձեռք բերեր է Մենելիքէն, մանաւանդ ինքնաշարժ կառքերով փոխադրութիւն կատարելու համար՝ այդ առթիւ ճամբաներ ու կամուրջներ շինելու իրաւասութեամբ, որոնցմէ անցագին մը պիտի գանձէ. Նաեւ ճամբաներու վրայ առեւտրական հաստատութիւններ պիտի հիմնէ։ Մենելիք միանգամայն մենաշնորհ տուեր է անթել հեռագրի և Տիրէ-Տաուայի ու Ատտիս-Ապապայի միջեւ թղթատարական փոխադրութեանց համար։ Գերման թերթ մը կ'ըսէ թէ այդ արտօնութիւնները անոնք են զորս Անգլիա ու Ֆրանսա աշխատած էին պաշտօնապէս ձեռք բերելու, սակայն չէին յաջողած։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Բէքինի մէջ կիրակի օրը հրատարակուեցաւ կայս. հրամանագիր մը, որ կը թուէ ափիոնի չարիքները և կը ծանուցանէ թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը յանձն առած է երեք տարուան համար նուազեցնել ափիոնի ներածումը՝ իբրեւ փորձ, որպէսզի տեսնուի թէ ափիոն մշակողներուն և ծխողներուն թիւը պիտի նուազի՞։ Այդ պարագային ամէն տարի աւելի պիտի զեղչուի ափիոնի ներածումը։ Հրամանագիրը կը յորդորէ հրաժարիլ ափիոն ծխելու աղէտաբեր սովորութենէն և կը հրամայէ կէտ առ կէտ գործադրել հրատարակուած կանոնագիրները. Նաեւ նոր միջոցներու կիրառումը՝ չարիքին առաջքը առնելու համար։

—Չին այս միջոցիս նոր ջանքեր կ'ընէ, որպէսզի չինական երկաթուղիներու վարչութիւնները զերծ ըլլան օտար ազդեցութենէ։ Հիմա Չին կ'ուզէ ձեռք առնել Հանքէու-Բէքինի պելճիական երկաթուղին. ուստի կ'աշխատի օտար փոխառութիւն մը կնքել, որպէսզի կարենայ վճարել Պելճիքայի ունեցած 112 միլիոն ֆր.ի պարտքը։

ՇԴԷՕՍԷԼ ԶՕՐԱՎԱՐԸ ԲԱՆՏԻՆ ՄԷՋ

Բետրօ-Պաւլօյի բանտին մէջ Շդէօսէլ զօրավարին յատկացուած խուցը մինչեւ հիմա յատկացուած էր երկու գրոհաւորներու հրամանատարներուն, որոնք ռուսոճապոնական պատերազմին առթեն Ճապոնցիներուն անձնատուր եղած էին։ Խուցը 19 քառակուսի ոտք տարածութիւն ունի և երկաթէ ձողերով պատուհաններ։ Մօտը կայ պարտէզ մը, ուր Շդէօսէլ զօրավարը պիտի կրնայ շրջագայիլ որոշեալ ժամերու։ Տիկին Շդէօսէլ պիտի արտօնուի անկողին մը, սեղան մը, աթոռներ, հագուստ և ճերմակեղէն տալ իր ամուսնոյն։

ԱՊՐՈՒՑՑԷԻ ԴՈՒՔՍԸ

Իտալական լրագիր մը հետեւեալը կը հրատարակէ. — «Հիմա որ Ապրուցցէի դուքսը մեկնած է, կը յուսացուի թէ ամերիկեան լրագիրներուն կողմէ անոր շուրջը յարուցուած աղմուկը հանդարտի։ Մնաց որ՝ լրագրական զգայացունց զրոյցները կացութենէն բան մը չեն կրնար փոխել։ Բոլորովին կանխահաս է խօսիլ նշանախօսութեան, ամուսնութեան և Իտալիոյ Թագաւորին հաւանութեանը վրայ։ Սխալ բան մը ըսած պիտի ըլլամ եթէ հաւաստեմ թէ Ապրուցցէի դուքսին նկատմամբ եղած զրոյցներէն բնաւ տեղեկութիւն չունի Իտալիոյ արքունիքը, բայց կրնամ կատարելապէս ապահով յայտնութիւն մը ընել՝ այսինքն թէ կացութիւնը ամերիկեան լրագիրներուն ըսածին պէս չէ։ Նոյն իսկ այնքան նուազ յստակ է որ իտալական շրջանակներու մէջ նախամեծար կը համարին անոր վրայ չխօսիլ, վասն զի վերջնական կարծիք մը յայտնելու համար պէտք եղած տարրերը չկան։ Արդէն արտասովոր բան մըն է իրողութիւնները զատել զուտ չհաստատական ենթադրութիւններով։ Երբ դուքսը Իտալիա ժամանէ, այդքան փափուկ գործի մը պահանջած հանդարտութեամբ որոշում մը պիտի տրուի անոր բաղձանքներուն համաձայն, որոնք անշուշտ իր կացութեան ու ազնիւ նկարագրին համապատասխան պիտի ըլլան։ Սակայն առ այժմ իրողութիւն մը և նոյն իսկ սկսուած բան մը չկայ։»

—Նիւ-Եորքէն հետեւեալը կը հեռագրեն Թայմզի.— Հոս բարձր դասակարգին մէջ խօսակցութեանց առարկայ կ'ըլլայ Ապրուցցէի դուքսին նշանախօսութիւնը Միս Քաթէրին Իլքինսի հետ։ Օրիորդին հայրը՝ ծերակուտական Իլքինս, արեւմտեան Վիրճինիայի ամենէն հանքերուն տէրն է՝ խիստ հարուստ անձ մը։ Հաւմէն Ուաշինկթըն ամէն տեսակ զրոյցներ կը տարածուեցան այդ մասին և լրագիրները խիստ մանրամասն հրատարակութիւններ ըրին։ Միս Իլքինս ամերիկացի աղջկան տիպարն է. լաւ դաստիարակուած և ուշիմ, տեսակէտ. ընկերութեան մէջ կատարելապէս արժանի կը նկատուի իշխանի մը։ Ապրուցցէի դուքսը լաւ համբաւ մը ունի՝ իբրեւ կորովամիտ անձնաւորութիւն մը։

ՉԻՔԱԿՕՅԻ ԾԵՐԵՐՈՒՆ ԱՊԱՍՏԱՆԱՐԱՆԸ

Սեղանաւորական ներկայ տագնապին յանկարծական մէկ արդիւնքը կը ծանուցանեն Չիքակոյի լրագիրները։ Չիքակոյի մէջ ծերերու ապաստանարան մը կայ, որ տասնըհինգ անկողիններով է, և որ կը յանձնուի անհատական նպաստներով։ Սեղանաւորական տագնապին հետեւանքով նուէրները այնքան նուազեցան որ նոյն հաստատութեան պետերը կը մտածեն թէ միթէ պիտի չպարտաւորուի՞ն փակել այդ ապաստանարանը։ Պատսպարեալ ծերերը յայտարարեցին թէ անձնասպան պիտի ըլլան եթէ այդ հաստատութենէն զրկուին։ Երկու ծերեր արդէն անձնասպանութեան փորձեցին։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐԸ ԵՒ ԷՏՈՒԱՐՏ ՑԵԼԼԷՐ

Գերմանիոյ կայսրը հետեւեալ մխիթարական գիրը ղրկած է հանգուցեալ Էտուարտ Ցելլեր փիլիսոփային որդւոյն՝ Բրօֆ. Տօքթ. բժիշկ Ալպերդ Ցելլերի.

«Սրտանց կը վշտակցիմ ձեր հօր մահուանը։ Ամբողջ զարգացեալ աշխարհի հետ ես ալ մեզով կը միանամ, մեծ փիլիսոփային դագաղին առջեւ, անկեղծ երախտագիտութիւնս յայտնել այն նշանաւոր ծառայութեանց համար զորս հանգուցեալը մատոյց գիտութեան և մասնաւորապէս գերման մտաւորական կեանքին։ Էտուարտ Ցելլերի անունը գերման ազգին ազնուագոյն զաւակաց դասն անցած է և պարծանքով ու հիացմամբ պիտի արտասանուի։ ՎԻԼՀԷԼՄ Թ. Կ.»

ԴՈԼՍՏՈՅԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ

Բեդերպուրկէն կը գրեն.—Լէօ Դոլստոյի ծանր հիւանդութիւնը, որուն ենթարկուած է այս պահուս ութսունամեայ գրագէտ-փիլիսոփան, բնական հետեւանք մը կը համարին անոր կենցաղավարութեան պարագաներուն մօտէն տեղեակ եղողները։ Դոլստոյ, ամենեւին կարեւորութիւն չտալով օդին խստութեան, ամէն օր կը շարունակէր իր պտոյտները։ Իր այս վերջին հիւանդութենէն քիչ առաջ Եասնայա Բոլեանայի շրջակայքը ձիւնի սաստիկ մրրիկ մը կար. դաշտերն ու ճամբաները անանցանելի եղած էին, բայց Դոլստոյ ետ չէր կեցած իր օրական պտոյտէն։ Օր մը, երբ սառնացուցիչ ուժգին հով մը կը փչէր, իրենները ժամերով սպասած էին անձկանօք անոր վերադարձին։ Դոլստոյ վերջապէս երեւցած է սառերով ու ձիւնով շրջապատուած։ Ճամբան մոլորելով տասը քիլոմեթր տեղ սխալ ուղղութեամբ քալած էր, մինչեւ որ ձիւնի կոյտերու մէջէն կամ քովէն անցնելով տանը ճամբան գտած էր։ Դոլստոյ դեռ ա՛յս անգամ համոզուած է թէ խելացութիւն չէր այսպիսի պարագաներու մէջ շարունակել իր պտոյտները, բայց և այնպէս հետեւեալ օրը ուզած էր ձիով պտոյտ մը ընել, և այդ անգամուն ալ դարձեալ ժամերով ուշացած էր տուն դառնալ և այն ալ հետիոտն, վասն զի ձին ձեռքէ հանած էր հետեւեալ պարագաներուն տակ.—Գիւղին շատ գէշ ճամբուն վրայ գիւղացիի բալխիր մը ելած էր իր դէմ. ուղելով ճամբայ տալ անոր, ձին մէկ կողմ քաշեց, բայց այդ միջոցին ձին այնչափ խոր ինկաւ ձիւնին մէջ որ գլուխը հազիւ կ'երեւար։ Դոլստոյ մեծ դժուարութեամբ կրցաւ ազատել ինքզինքը ձիէն և ձին հոն թողլով վերստին հետիոտն ճամբայ ելաւ, տուն դառնալու համար։ Այսպէս հետիոտն Եասնայա Բոլեանա վերադարձաւ և գիւղացիները ղրկեց որ երթան ազատեն ձիւնի մէջ թաղուած ձին։

ՌՕՇԷԴԻ ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ

Սեղանաւոր Ռօշէդ, որուն ձերբակալումը և հարցաքննութեան ենթարկուիլը գրեցինք երէկուան Վերջին Լուրերու բաժնին մէջ, տնօրէնն էր իր իսկ հաստատած տասնըչորս ընկերութեանց, որոնց ցուցակն է հետեւեալը.— Զարիպա, 1905ին հաստատուած 2 միլիոն դրամագլխով։ Թարպայնի ածխահանքերը. Լիրայի հանքերը 1905ին հաստատուած 2 միլիոն դրամագլխով։ Վալ տ'Արանի զինկի հանքը, 1905ին հաստատուած 2 միլիոն դրամագլխով։ Մինիէ (հանքային) ընկերութիւնը 1906ին հաստատուած, որուն սկզբնական դրամագլուխը 2ու կէս միլիոն էր և 1907ին 10 միլիոն ֆր.ի բարձրացաւ և այս ընկերութիւններն էր որ իր մէջ ձուլեց Լիրայի և Վալ տ'Արանի ընկերութիւնները. «Պանք Ֆրանքօ-Էսփանեօլ»ը՝ 1906ին հաստատուած 20 միլիոն դրամագլխով. «Իւնիօն Ֆրանքօ Պելժ»ը 1906ին հաստատուած 2ու կէս միլիոն դրամագլխով. Իռլանտայի և Մարօքի համար ձկնորսային ընկերութիւնը 1907ին հաստատուած մէկ միլիոն դրամագլխով։ «Լը Ֆինանսիէ» անուն ելմտական լրագիրը 1907ին հաստատուած 2 միլիոն դրամագլխով։ Կաղի փայլառու հիւսկէնի չինութեան համար «Հէլլա» անուն ընկերութիւնը 1901ին հաստատուած 4ու կէս միլիոն դրամագլխով։ Կաղի փայլառու հիւսկէնի թելի չինութեան համար «Պիւրօն Հէլլա» անուն ընկերութիւնը 15 միլիոն դրամագլխով։ Այս ամէն ընկերութեանց ամբողջ դրամագլուխը «Նէյվա» ընկերութեան 20 միլիոնին հետ մէկտեղ 80 միլիոն ֆրանքի կը հասնէր. և որովհետեւ այս բաժնեթուղթերուն մեծ մասը Սակարանին մէջ մտցնելով, գիները չափազանց բարձրացուցուած էին, կարելի է ենթադրել թէ Ռօշէդի շահագիտական այս գործառնութեանց պատճառաւ յառաջ եկած վնասը 200 միլիոն ֆրանքի չափ է։ Ռօշէդ ուրիշ շատ ընելիքներ ալ ունէր. կ'ուզէր հանրակառքի դըբօ մը կազմել, հակայ ընկերութիւն մը որ հարիւրաւոր միլիոն ֆրանքի բաժնեթուղթեր հրապարակ պիտի հանէր, և ասոր համար ալ խորհրդարանական ազդեցիկ անձնաւորութիւններու աջակցութիւնը ունէր, կ'ըսեն. այս ծրագիրը ջուրը ինկած է այժմ. Մտադիր է եղեր նաեւ ժողովրդական մեծ լրագիր մը հիմնել, այս ալ իր խանձարուրին մէջ խեղդուեցաւ։ Զարմանալին այն է սակայն որ վերոյիշեալ ընկերութիւնները գոյութիւն չունէին եղեր բնաւ։ Ռօշէդի դէմ եղած ամբաստանութեանց մէջ ամէնէն հետաքրքրականն ու կարեւորն է Բրդի Ժուռնալի ընկերութեան նախագահ ծերակուտական Պ. Բրէվէնը։ Ռօշէդ կ'ուզէ եղեր ընկերութիւն մը կազմել և ծախու առնել սոյն լրագրին բոլոր բաժնեթուղթերը։ Այս նպատակաւ միլիոնաւոր օրինակ շրջաբերական մը ցրուած է հանրութեան մէջ, Բրդի Ժուռնալի կացութիւնը քայքայուն ներկայացնելու համար, որով այդ լրագրին 440 փրանք արժող բաժնեթուղթերը 200 փրանքի ինկան և Ռօշէդ ու իր մարդերը մեծաքանակ ծախու առին ատոնցմէ. ամէն պատրաստութիւն տեսնուած է եղեր ապրիլ 3ին գումարուելիք բաժնետերց ընդհանուր ժողովին առեն թերթին վարչութիւնը տապալելու համար։ Պ. Բրէվէ. Ռօշէդի այս ամէն մեքենայութիւնները թուելով, ամբաստանագիր մը ներկայացուցած է դատարանին յանուն Բրդի Ժուռնալի ընկերութեան, և այս եղած է Ռօշէդի ձերբակալման գլխաւոր պատճառը։ Ձերբակալումէն առաջ Պ. Քլէմանսօ և Պ. Պրիան խորհրդակցութիւն մը ունենալով, որոշած են դատի ենթարկել Ռօշէդը, և ի հարկին անոր մեղսակիցները, որոնք որ ալ ըլլան։ Բայց Ռօշէդի զանազան հաստատութեանց անօրէնները կ'ըսեն թէ անոր դէմ եղած ամբաստանութիւնները անհիմն են. թէ Ռօշէդի հաստատած պանքաներն ու ընկերութիւնները որոնց գոյութիւնը կասկածելի ցուցնել կ'ուզուի, իրապէս գոյութիւն ունին. թէ անոնց իւրաքանչիւրը մեծաքանակ պատրաստ դրամագլուխներ ունին։ Որոշուեցաւ Ռօշէդի պանքաներուն յաճախորդաց մէկ ցանկը պատրաստել, որոնք 40,000ի կը հասնին։ Ռօշէդ տարեկան 150,000 ֆրանքէ աւելի կը ծախսէր դրամական լրագիրներուն և իր գործակատարներուն։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Վեզիրութեան աստիճան տրուեցաւ Հռոմի սոմ. դեսպան Րէշիտ պէյի։

— Ֆէրիգութեան աստիճան՝ Լ. զօրաբանակին (Եէմէն) պետայքներու ճիւղին նախագահ միրլիվա Քեազիմ փաշայի, որ Ասիրի կառավարիչ և հրամանատար անուանուեցաւ։

— Միւթեմայիզի աստիճան՝ Թագապետական Դ. շրջանակին «մալ մէմուրը» Րէշիտ պէյի։ Սանիէի աստիճան՝ ելմտական գանձուն փաստաբան Նէճաթի պէյի և Էյուպի ոստիկանութեան առաջին գոմիսեր Հիւսէյին էֆ.ի։ Սալիսէի աստիճան՝ Թարսուս գաւառակին «մալ միւտիրի» Թահիր էֆ.ի, Ալաշէհրի երեւելիներէն Սատվէի Բուլիտի էֆ.ի և Գոյալերի գաւառին հաշուակալութեանց դիւանին հաստոյթներու քարտուղար Սամի էֆ.ի։

ՊԱՇՏՕՆ.—Հալէպի նահանգին Կեօքսուն գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Հարանի գայմագամ Ալի Ֆէհմի էֆ., որուն յաջորդեց Րեսուլայնի գայմագամ Իպրահիմ Ֆէվզի էֆ.։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Չորրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ռակուզայի սոմ. ընդհանուր հիւպատոս Նէճիպ Հաճ էֆ.ի։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ ուազակներու հալածման ու ձերբակալման պահուն տեղի ունեցած ընդհարումներու առեն մեռած Մէհմէտ Ալի Չավուշի կնոջը, աղջկանը ու որդւոյն, զինուորական հանգստեան թոշակի սնտուկէն յատկացուածէն զատ, ելմտական գանձէն ալ ամսական հարիւրական ղրուշ սահմանուի։

—Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ Էնտրինի գայմագամ վախճանեալ Նասրուլլահ պէյի ընտանիքը անօթ ու գթութեան կարօտ վիճակի մէջ կը գտնուի, բարեհաճեցաւ հրամայել որ դրամական պարգեւ մը շնորհուի այդ ընտանիքին։

—Կայս. Իրատէի մը համաձայն դրամական պարգեւ մը տրուեցաւ Այնթապի ժողովուրդէն և զինուորական 34րդ գունդին 3րդ վաշտին զօրքերէն Մուսթաֆայի՝ իբրեւ վարձատրութիւն անոր քաջագործութեանը՝ ուազակներու հետ կատարուած ընդհարումի մը պահուն։

ՐԷՇԻՏ ՓԱՇԱ.— Հռոմի սոմ. դեսպան Րէշիտ փաշա, որ արձակուրդով Կ. Պոլիս կը գտնուի, երէկ Կայս. Պալատ գնաց և իրեն շնորհուած վեզիրութեան աստիճանին համար երախտագիտութիւն մատոյց յառաջ Կայս. Գահոյից։

—Րէշիտ փաշա, յետոյ, Բ. Դուռը երթալով այցելութիւն տուաւ Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին ու ներքին գործոց նախարարներուն։

—Րէշիտ փաշա այսօրերս իր պաշտօնատեղին՝ Հռոմ պիտի ուղեւորի։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆԸ. — Աթէնքի սոմ. նախորդ դեսպան Րիֆաթ պէյ, որուն Լոնտոնի սոմ. դեսպան կարգուած ըլլալը երէկ ծանուցուեցաւ, այսօրերս Յունաստանի Թագաւորին պիտի ներկայացնէ իր հրաժեշտի գիրը։ Րիֆաթ պէյ մէկ շաբաթէն Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ և իր յանձնարարագիրները առնելով իր նոր պաշտօնատեղին Լոնտոն պիտի ուղեւորի։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Ֆրանսայի, Ռուսիոյ, Պելճիքայի ու Շուէտի դեսպանները և Անգլիոյ դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարարին հետ։

—Ռումանիոյ դեսպանը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Պետական Խորհուրդին նախագահին հետ։

—Գերմանիոյ դեսպանը երէկ տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՄՍԻՆ ԳԻՆԸ.—Սպարապետ Րիզա փաշա նկատողութեան առնելով միսի գիներուն սղութիւնը, երէկ իր մօտ հրաւիրեց զինուորներու միս հայթայթող Իսմայիլ էֆ.ն, գնահատելով անոր ձեռնարկը՝ Հալէպէն ոչխար բերել տալու Կ. Պոլիս՝ միսի գիներու աժաննալուն նպաստելու համար։ Սպարապետ փաշան յանձնարարեց Իսմայիլ էֆ.ի, որ աւելի բազմաթիւ ոչխարներ բերել տայ, վասն զի որոշած թիւը անբաւական է. այդ մասին ամէն դիւրութիւն պիտի ընծայուի իրեն։ Իսմայիլ էֆ. ալ խոստացաւ հարկ եղածը ի գործ դնել, որով մինչեւ ապրիլի վերջը հետզհետէ բազմաթիւ ոչխարներ պիտի ժամանեն։ Երէկ արդէն մաս մը ոչխարներ բերուեցան, որոնց մէկ մասը զինուորական պէտքերու յատկացուեցաւ և մէկ մասն ալ մսավաճառներուն տրուեցաւ։

—Քաղաքապետ Րէշիտ փաշայի հրամանով ընդհանուր քննիչ Օսման պէյ կատարեց իրեն հրամայուած քննութիւնը և հաստատեց թէ միսի գիներուն սղութիւնը առաջ եկած է պէտք եղածին չափ ոչխար չգտնուելէն, գարիի եւայլն գիներուն բարձրանալէն և անցեալ տարուան ձմեռուան սաստկութեան հետեւանքով ոչխարներուն առանց սնունդի և հետեւաբար նիհար մնալէն։ Սապահ կ'ըսէ թէ Օսման պէյ համաձայնութիւն գոյացուցած է, որպէսզի գեվէրճէքի օխան 12½էն, մարի-ն 11½էն և գառնուկն ալ 9 ղրուշէն աւելի չվաճառուին։ Օսման պէյ այդ մասին տեղեկագիր մը մատոյց քաղաքապետ Րէշիտ փաշայի։

—Պանտըրմայէն, առջի օրը, շոգենաւ մը հազար ոչխար բերաւ Կ. Պոլիս։

ԽԱՍԳԻՒՂԻ հրկիզեալներուն համար կատարուած հանգանակութեան գումարը մինչեւ հիմա հասաւ 2,072 ոսկիի. Աւստրիոյ դեսպանին տիկինը՝ Բալլավիչինի մարքիզուհին 100 ֆր. և շատ հագուստներ ու ճերմակեղէններ նուիրեց։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսչութեան պաշտօնատարներէն յանձնաժողով մը պիտի կազմուի՝ նոյն վերատեսչութեան նոր շէնքին շինութիւնը քննելու համար։

ԴԱՂԱԹԻՈՅ Թիւնէլը անցեալ 1907ին նախորդ տարիէն 70,199 ուղեւոր աւելի փոխադրած է, հասոյթն ալ 292 անգլիական ոսկի աւելի եղած է։ Զուտ հասոյթը 7,051 ոսկի է և անցեալ տարի աւելցած 214 ոսկին ալ բարդելով 7,224 ոսկի եղած է։ Առաւ պահեստի դրամագլուխը 69,000 ոսկիի հասած է։ 1907ի հաշուոյն մէջ վեց շիլլին շահաբաժին պիտի տրուի։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Դոմանովա գաւառակին Տակմանջէ գիւղին մէջ տուն մը ապաստանած սերպիացի ուազակապետ Սերաֆիմ Լանցէ, կայս. զինուորներու և ոստիկան-զինուորներու հետ կատարուած ընդհարումի մը հետեւանքով, մեռած ձեռք անցուեր է։

— Պուլկար ուազակապետ Միշէ ձերբակալուեր է Ֆլորինէ գաւառակին Էքշի Սու գիւղին մէջ։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպան Պ. Կրիբարիս մէկ քանի օրէ ի վեր սենեակէն չելլեր, ցրտառութեան հետեւանքով տկար ըլլալուն համար։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Սպարապետի Դրան ծախքերու վերատեսուչ վախճանեալ Սաատէտին փաշայի այրիին ու երկու աղջկանց իւրաքանչիւրին 1666ական ղրուշ ամսաթոշակ յատկացուեցաւ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Թուրք լրագիրներուն մէջ հրատարակուած պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէ թէ Կ. Պոլսոյ ծովային առեւտրական դատարանը սնանկ հռչակած է Բերա, Մեծ Փողոց, 345 թիւ վաճառատունը հաստատուած Նորաձեւութեանց վաճառական Յովսէփ Նազըրեանը։ Դատարանին անդամ Էյուպ Սապրի պէյ ժիւժ գոմիսէր կարգուած է և փաստաբան Օսման Թալաթ պէյ ալ առժամեայ սէնտիք։

ԷՍՔԻՇԷՀՐԻ մէջ տեղացած անձրեւներէն Բուրսուք գետակը յորդեր և եզերքը գտնուած տուներուն վարի յարկերը ողողեր է։ Տնեցիները վերի յարկերը փոխադրած են կարասիները։ Այդ գետակին մէջ հոսող Սարը Սու գետակը դեռ յորդած չէ, որով վնասէ մը չի վախցուիր։

ՇԱՑԱԿՈՐ ՄԸ.— Էյուպի Տէօքմէճիլէր Թաղին գիշերապահը՝ Մուսթաֆա, գրաւի մը հետեւանքով, Եաֆայի քսանըհինգ հատ նարինջ կերեր է կեղեւներովը և վրայէն ալ երեք օխա «պօզա» խմեր է։

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ վաճառական-դերձակ Վարդանեան Եղբարք կը խնդրեն իրենց բազմաթիւ յաճախորդներէն, անգամ մը այցելել իրենց վաճառատունը Կամուրջին գլուխը Վալիտէ խան՝ ուր կը գտնուին թէ՛ անգլիական և թէ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, որոնք նոր ժամանած են։

ԱՆԱՏՈԼՈՒ երկաթուղիին 10րդ շաբաթուան հասոյթը սապէս եղաւ իւրաքանչիւր քիլոմեթրի համար.—Հայտար Փաշա-Էնկիւրիի գիծ (578 քիլոմեթր) 6,900 ֆր., անցեալ տարիէն 3,060 պակաս և միւս շաբաթներէն ալ 3,939։ Էսկիշէհիր-Գոնեայի գիծ (445 քիլոմեթր) 5,061, անցեալ տարիէն 314 աւելի և միւս շաբաթներէն 332 պակաս։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ
ԵՐԵԿՈՅԹ

Յառաջիկայ կիրակի գիշեր, 16/29 մարտ, ժամը 9ին (Ր. Ե.) երաժշտական և գրական երեկոյթ մը պիտի տրուի Իւնիօն Ֆրանսէզի սրահին մէջ, հելլենական դեսպան Պ. Կրիբարիսի նախագահութեամբ։ Ժողովրդական երգեր ու խմբերգներ պիտի երգուին, երիտասարդներու և օրիորդներու մասնակցութեամբ։ Այդ երգերը հաւաքուած ու ձայնագրուած են Պ. Բախթի քօսի կողմէ։ Նաեւ թատերական տեսարաններ պիտի ներկայացուին։ Տոմսակին գինն է առաջին կարգ՝ 2 մէճիտ, երկրորդ կարգ 1 մէճիտ։ Իւնիօն Ֆրանսէզին կիւշէն կը ծախուին տոմսակները։

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ ՔԱՐՈԶՆԵՐ.— Ինչպէս գրած էինք, Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ Մեծ Պահոց առթիւ գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ Գալաթիոյ եկեղեցիին մէջ։ Այս տարի Ն. Ամենապատուութիւն ըսած է խօսիլ մեր ընկերական և քրիստոնէական կեանքին պատկանող այլ և այլ գործնական նիւթերու վրայ։ Երէկուան քարոզը բացատրութիւնն էր Մեծ Պահքին։ Երբ Մեծ Պահք կ'ըսենք ու կը պահենք, ըսաւ Ն. Ամենապատուութիւն, պէտք է գիտնանք նաեւ անոր նշանակութիւնը և թէ ինչո՛ւ հաստատուած է ան։ Պահքը պարզապէս զգուշաւորութիւն մըն է։ Ս. Գրոց մէջ ալ սովէպ յիշատակուած է այս պարագան։ Այս գաղափարը՝ այսինքն զգուշանալու օրէնքը Դրախտին մէջ իսկ դրուեցաւ։ Եւ յետոյ Քրիստոնէութեան մէջ ձեւ ու կերպարանք առած է։ Ինչ էր սակայն այդ պահեցողութիւնը. խորութի՛ւն մըն էր տեսակի թէ բացարձակ զգուշութիւն մըն էր ամէն կերպ ուտելիքներէ. բուն պահքը և պահեցողութիւնը զգուշանալն է ա և իցէ անունդէ՝ չափաւոր ժամանակի մը մէջ։ Եւ սակայն հարկաւոր է մարդուս՝ իր բնական կազմուածքի տեսակէտով։ Ինչ կ'ընեն և ի՛նչ խորհուրդ կուտան բժիշկները՝ երբ մարդուն ներքինը խանգարած է. կա՛մ բացարձակ չուտել և կամ շատ չափաւոր ուտել կը հրամայեն։ Հետեւաբար պահեցողութիւնը օգտակար է մարդուս մարմնին և սակայն հինէն ի վեր գոյութիւն ունեցած է, և յետոյ, ինչպէս ըսինք, մուտ գտած է նաեւ Քրիստոնէութեան մէջ, քանի որ նոյն իսկ Քրիստոս ալ մեծ պահեցողութիւններ կատարած է։ Պօղոս Առաքեալը կ'ըսէ թէ այն ատեն ները ըստ կամս կը բանէին պահքը։ Կային որ վեց օր ամբողջ և կային որ օր ընդ մէջ կը բանէին։ Բայց օրէնք մը լաւ չի պահուիր և կանոն մը չի յարգուիր երբ ըստ կամս է, և բնականաբար սակայն չփոթութեանց տեղի կուտար։ Ուստի Եկեղեցին կանոններ սահմանեց և պահեցողութիւնը օրէնքի ձեւ առաւ։ Ի հնումն առաւօտէն մինչեւ իրիկուան ժամերգութեան աւարտումը անսուաղ կը մնային, բայց հետզհետէ ժամանակները և բարքերը փոխուեցան և սկսան ուտել այնչափ բան որ զիրենք չտկարացնէր։ Ասոր համար է որ առաքեալը ըսած է. «Որ հիւանդն իցէ բանջար կերիցէ»։ Կը տեսնէք որ նոյն իսկ հիւանդները միայն բանջարեղէն ուտելու կը թոյլատրուին։ Բայց հետզհետէ սկսան քիչ մը աւելի թոյլատու գտնուիլ պահեցողութեան մասին. կը յիշէք հարկաւ թէ դեռ սակէ քանի մը տասնեակ տարիներ առաջ նոյն իսկ ձէթը, գինին, օղին խստիւ արգիլուած էին, իբրեւ մարմնը գրգռող նիւթեր։ Այսօր ամէն բան փոխուած ու թեթեւցած է. բաց ի մէկ քանի բաներէ ուրիշ ամէն բան կ'ուտենք. կարգ չենք ուտեր իբր թէ և անոր տեղ տեսակ տեսակ համադամներ ու խորտիկներ կը լեցնենք մեր սեղաններին մէջ. և զարմանալին հոն է որ տակաւ պահեցողութիւն անունը կուտանք։ Մինչդեռ սակայն երբե՛ք ժուժկալութիւն չէ. Եկեղեցին է՛ն էական գաղափարը ժուժկալութիւնն է, և ոչ թէ պահքերնիս կ'ուտենք կամ ոչը։ Ինչ նշանակութիւն կ'ունենայ պահեցողութիւնը երբ ուրիշ օրերու պէս կը ծանրաբեռնենք մեր ստամոքսը։ Մեղէն կերակուրները երբեք անունդ ու ուժ չեն տար մեր մարմնին. փափկակերներու զուսին մէջ շատ աւելի կան տկարակազմներ, ախտաւորներ և հիւանդոտներ, իսկ ընդհակառակը անոնք որ շատ քիչ պատեհութիւնով մսեղէն կ'ուտեն, ու ընդհանրապէս բանջարեղէններով կը սնանին և պարզ ու համեստ կերպով կ'ապրին, շա՛տ աւելի կայտառ, քաջառողջ եւ ուժեղ կազմուածք մը ունին։ Եկեղեցին դարեր առաջ յանձնարարած է մեզի այս օգտակար դրութիւնը, այսինքն միսէն աւելի բանջարեղէն ուտելը, իբրեւ աւելի առողջապահիկ. մի՛նչ տակաւին այսօր ալ գիտութիւնը նոյնը կը հաստատէ և կը յանձնարարէ։ Եւ ասոր համար է նոյն իսկ որ, Մեծ Պահոց օրերը, Եկեղեցին բերեր զարմանամօտար այս օրերուն միացուցեր է, նկատի առնելով որ մարմինը այս եղանակին պէտք ունի վերանորոգումի ու արիւնի մաքրութեան։ Ժուժկալութիւնը օգտակար է նաեւ միտքին ալ. ան որ շատակեր է և որկրոտ, անոր մարմնի գործողութիւնները կը տկարանան, կը թուլնայ և մարմնին հետ մէկտեղ միտքն ալ կը շփոթի։ Բայց նշանակութիւն ունի՛ մեր ժուժկալութիւնը Աստուծոյ քով. Այո՛, շատ պարզ կերպով. օրինակով մը բացատրենք. երբ ընկերիդ օգնես, բարիք մը ընես անոր, առանց հանգիստդ զոհելու, առանց զգացումի, այն ատեն, ան որ կ'օգտուի քու բարիքէդ՝ երախտագիտութիւն մը կը զգայ քեզի հանդէպ և սակայն բնական է. բայց երբ այդ մխիթարն ընկերդ կը զգայ թէ իրեն բարիք մը ընելու համար զոհողութիւն մը ըրած ես, կամ հանգիստդ զոհելով և կամ ինքզինքդ բանէ մը զրկելով, այն ատեն շատ աւելի մեծ նշանակութիւն մը կ'ունենայ իր առջեւ ու հարկիապատիկ երախտապարտ կը կացուցանէ զինքը։ Ուրեմն երբ այս սկզբունքով կը չափենք մեր ընկերական յարաբերութեանց մէջ, ինչու Աստուծոյ հետ ալ նոյն կերպով չվարուինք, ինչո՞ւ մեր կողմէն փոքրիկ զոհողութիւն մը չընենք. ինչպի՞նքնիս գոնէ քիչ մը չնեղենք, ինչ որ բնականաբար աւելի՛ հաճելի է Աստուծոյ առջեւ։»

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ Նպաստից Սեղանուէն 20 ոսկի նպաստ ղրկեց Ակնայ առաջնորդարանը, բաժնուելու համար տեղւոյն և Բինկեանի աղքատիկ ազգայիններուն։ Ինչպէս նաեւ 10 ոսկի նպաստ ղրկուեցաւ Մալաթիոյ ազգայիններուն ձրմրան առթիւ։

ԴՈՀՈՒԹԵԱՄԲ կը ծանուցանենք թէ Երուսաղէմի Ցանկաց Տ. Դամիանոս Ս. Պատրիարքը, Ս. Գերեզմանի Խաչը նուիրած է Բ. Դրան իրաւագէտ-խորհրդական Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեանի։ Խմբագրութիւնս այս առթիւ իր շնորհաւորութիւնները կը յայտնէ Ն. Վսեմութեան։

ԻԶՄԻՐԷՆ. Ցանձնաժողովին կողմէ վերջին անգամ ընտրուած Ջունդեան սանը՝ Պ. Նազարէթ Էսէճանեան, որ այժմ Մոնբէլիէ կը գտնուի, ներկայացած է տեղւոյն համալսարանի Տնօրէնին, որ մրցման մասնակցելու և պատրաստուելու համար հարկ եղած հարցարանը տուած է յիշեալ ուսանողին։ Պ. Էսէճանեան, որ ուշացած ըլլալուն համար այս տարեշրջանին չկրցաւ մասնակցիլ համալսարանի դասաւանդութիւններուն, առաջիկայ սեպտեմբերէն միայն պիտի սկսի։ Իր հետեւելիք ճիւղն է Երկրագործական ճարտարագիտութիւն (Ingénieur agronome)։

ՇՈՒՄԼԱՅԻ Տ. Խորէն քհ. Քիւչիւկեան տակէ առաջ «Համառօտ Կրօնագիտութիւն» անուն գործ մը ձեռագիր ղրկած էր Կրօն. Ժողովին, քննուելու և վաւերացուելու համար։ Ժողովը իր անդամակիցներէն Տ. Ղեւոնդ Վ. Դուրեանի յանձնած էր տալ քննութիւնը, ուրկէ կ'երեւի թէ այդ պատրաստուած գործը ամէն կերպով թերի աշխատութիւն մըն է, քանի որ Կրօնագիտութեան դասագրքի մը պարունակութիւնը Եկեղեցւոյ նշանակութիւնը և եօթը Խորհուրդները բացատրելու մէջ չի կայանար։ Ասով, կ'ըսէ Տ. Ղեւոնդ Վ., տղան Քրիստոնէական Կրօնը չի կրնար սորվիլ։ Եւ արդէն ձեռագրին անունը չի համապատասխաներ ներքինին։ Տ. Ղեւոնդ Վ. կ'եզրակացնէ թէ երբ կարեւոր և էական մասեր և գլուխներ կը պակսին դասագրքի մը մէջ, կարելի չէ անկէ օգուտ մը սպասել։ Եւ սակէ զատ մանկավարժական դրութեամբ ալ չէ պատրաստուած գործը։ Հետեւաբար Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ, Կրօն. Ժողովոյ դիւանը որոշեց պատասխանել թէ կարելի չէ նոյն ձեռագրին վաւերացումը։

ՊՈԼԷՃԻԿԻ առաջն. փոխանորդ Տ. Խորէն քհ. Ս. Պատրիարք Հօր տեղեկագրած ըլլալով առաջնորդ Տ. Թաթուլ Ծ. Վ.ի հիւանդութիւնը, Ն. Ամենապատուութիւնը գրով մը շուտափոյթ ապաքինում մաղթեց Դուրեան Հայր Սուրբին։

ԻԶՄԻՐԻ ազգ. Ս. Լուսաւորչեան Հիւանդանոցի նորընտիր Հոգաբարձութիւնը իր առաջին նիստը գումարած է անցեալ կիրակի օր և դիւանը կազմած է հետեւեալ կերպով.— Տեարք՝ Ստեփան Սպարթալի (պատուակալ նախագահ), Տօքթ. Ա. Ճէլէպ (Ատենապետ), Գ. Վարդանեան (ատենադպիր), Յակոբ Ալփիար (գանձապետ), Ստեփան Աւետիքեան (փոխ-գանձապետ) Ասանիա Ց. Ջաքրրեան (մատակարար) և Թադէոս Մաղաքեան (քննիչ-հաշուեակալ)։ Հոգաբարձութիւնը այս նիստին մէջ նկատողութեան առած է Հիւանդանոցի ներքին բժիշկի պաշտօնին համար հասած զանազան առաջարկները և միաձայնութեամբ որոշած է հաստատութեան ներքին բժիշկի պաշտօնը յանձնել Տօքթ. Թօփալեանի, իսկ Տնտես Մ. Մինասեանը հաստատած է իր պաշտօնին մէջ։ Իսկ վիրաբուժապետի ընտրութիւնը յետաձգած է առաջիկային։

ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ Թաղ. Խորհուրդը յայտագրելով Պատրիարքարան թէ տեղւոյն մէջ Դպրաց Դաս մը կազմուած է, հաստատութիւնը խնդրած էր. Կրօն. Ժողովին որոշումով երէկ Պատրիարքարանէ հաստատութեան գիրը գրուեցաւ։ Դպրաց Դասը կը բաղկանայ 22 դպիրներէ, իսկ Տնօրէն Խորհուրդը կազմուած է հետեւեալ կերպով.— Տեարք Հայկ-զուն Կարապետեան (ատենապետ), Յարութիւն Սիրաքեան (ատենադպիր), Միհրան Շիշմանեան (գանձապետ), Գրիգոր Արգարեան (համարակալ) և Պետրոս Արգարեան (կալուածապետ!)։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ Աղքատախնամ մարմինը նկատելով որ այս եղանակին մէջ թաղին աղքատներուն թիւը շատցած և անոնց պէտքերը հոգալու մասին կարգ մը նիւթական դժուարութիւններու ենթարկուած է, բժիշկի ամսականէն զատուելու համար, նամակով դիմում ըրած է իր բժիշկին որպէս զի ժամանակ մը ձրի դարմանէ թաղին աղքատ հիւանդները, որոնց թիւը այս օրերս զգալի կերպով շատցած է։ Ցիշեալ բժիշկը սիրով տուած ըլլալով իր հաւանութիւնը, շաբաթէ մը ի վեր է որ արդէն իր պաշտօնը կը շարունակէ ձրի։ Սակայն նկատողութեան առնելիք պարագան սա՛ է թէ, սակէ առաջուան Աղքատախնամ մարմինը նկատելով որ հիւանդները ձրի դարմանող բժիշկը պէտք եղած հոգածութիւնը չունենար հիւանդներուն հանդէպ և անոնց դարմանման մասին շատ թոյլ կը գտնուի, որոշած էր նոյն բժիշկին որոշ ամսական մը յատկացնել, պայմանաւ որ իր հոգածութեանը յանձնուած աղքատ հիւանդները բժշկէ մը պահանջուած բարոյական և ճշմարիտ դարմանումի մը հոգատար աչքովը նայի։ Եւ բաւական ատեն է ի վեր որդի բժիշկը կը շարունակէր իր պաշտօնը՝ կատարած ծառայութեան հանդէպ շատ չնչին գումար մը ստանալով։ Արդ, ինչո՞ւ այժմ Աղքատախնամը դարձեալ կ'ուզէ ձրիի դրութիւնը հաստատել, երբ սակէ առաջ դիտուած և փորձուած էր որ սակայն կը վնասէ աղքատ հիւանդներու։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԵՐԴԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԵՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ.— Ստացանք Ց. Գըլըճեան գրատան հրատարակութիւններէն «Ընդարձակ երգեցողութիւնք առաւօտեան և Ս. Պատարագի» անուն գործը։ Այս գրքոյկը որ կը ծախուի շատ աժան գինով մը՝ 60 փարայ, անհրաժեշտ պէտք մըն է գրեթէ մեր բոլոր դպրացական սերունդ ու գրեթէ ամէն հաւատացեալի համար։ Արդէն այս գիրքոյկին Բ. տպագրութեան արժանանալը ապացոյց մըն է թէ, լաւ ընդունելութիւն մը գտած է։ Կ'արժէ որ ամէն ոք հատ մը ունենայ այս եկեղեցական երգեցողութենէն։ Տէր Ներսէսեան մասնաւոր աշխատութեամբ այս հրատարակութիւնը կը գտնուի Զագմագճըլար, Ց. Գըլըճեան գրատունը և բոլոր գրավաճառներուն քով։

ԹՍՐԹՍՐԵՆ

Կարինէն Պատրիարքարան ծանուցուած է թէ տեղւոյն Տ. Մաքսուտ քհ. Էնդամճըեան փետր. 14ին վախճաներ է յանկարծական մահուամբ։ Վախճանեալը անդրանիկ հոգեւոր որդիներէն էր Ս. Պատրիարք Հօր, որուն այս առթիւ ցաւակցութիւններ յայտնուեր են։

—Նէտիկ Փաշայի Թաղ. Խորհուրդը պակասեալ մէկ քանի անդամներուն տեղ Պատրիարքարանի ներկայացուցած է Տեարք՝ Աւետիս Պալճեան, Յովակիմ Սամուէլեան, Մարկոս Ալիքսանեան և Կարապետ Պարոն-Վարդեան, և իբրեւ անդամ առանց հաստատութիւնը խնդրած է։

—Պալֆայեան Որբանոցի Խնամակալութիւնը խնդրած է Պատրիարքարանէն որ հարկ եղած արտօնութիւնը տանայ, ի նպաստ որբանոցին ի վաճառ հանելու որբուհիներուն կողմէ պատրաստուած կարգ մը ձեռագործներ։

—Ցիլիպէի Նոր Թաղ. Խորհուրդը հաւաքական հրաժարագիր մատուցած ըլլալով, խնդրուած է Պատրիարքարանէն որ նոր ընտրութեան հրահանգ տրուի։

—Տրապիզոնի ազգային մը Ղալաթիոյ եկեղեցիին ոսկեթել բանուածներով վարագոյր մը նուիրած է։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹ. ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ՎԱՐԴԱԶԱՐԵԱՆԻ

Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ այս առտու ժամը 4ին տեղի ունեցաւ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը հանգուցեալ Տօքթ. Միհրան էֆ. Վարդազարեանի։

Տաճարը այս տխուր առթիւ չքեղօրէն լուսազարդուած էր և հանգուցելոյն դագաղը կը հանգչէր շքեղ մահարձանի մը վրայ՝ ծածկուած ծաղկեպսակներով։ Ծաղկեպսակ ղրկած էին՝ հանգուցեալին երկու եղբայրները՝ Դաւիթ էֆ. Վարդազարեան և Մանուէլ էֆ. Վարդազարեան, ինչպէս նաեւ Տիգրան էֆ. Թօգաթեան, Թէօրիաեա Թօգաթեան. Տէր և Տիկ. Յովսէփ Թօգաթեան, Տէր և Տիկ. Մ. Կեսարեան, Աղքատախնամ Սամաթիոյ և Սամաթիոյ վարժարանին սանուհիները։

Ցուղարկաւորներու ընտրեալ խուռն բազմութիւն մը, սեղանաւորական, վաճառականական և բժշկական դասէն, իբրեւ վերջին յարգանք փութացած էր Ս. Երրորդութիւն։ Դագին եռեւր սգակիր կեցած էին՝ Դաւիթ և Մանուէլ Վարդազարեան էֆ.ներ, Տիգրան և Յովսէփ Թօգաթեան էֆ.ներ, Ստեփան էֆ. Թոգաթեան Միհրան էֆ. Կեսարեան, Ռուբէն էֆ. Էպէեան և Ստեփան էֆ. Կիւլէսէրեան. Իսկ երկու դասերուն մէջ իբր սգակիր կեցած էին Գարօֆիւղի Տ. Կարապետ Սանտալճեան, Սամաթիոյ Տ. Անանիա և Նէտիկ Փաշայի Տ. Եղիա քահանաները, Գալֆաեան Որբանոցէն Քրիստինէ մայրապետ, Էսայեան վարժարանէն խումբ մը ուսանողներ՝ առաջնորդութեամբ ընդհ. դաստիարակ՝ Մարտիրոս էֆ. Հանէսեանի և Բերայի հիւանդապահութեան դասընթացքի աշակերտուհիներէն՝ ութը օրիորդներ։

Մահալական արարողութեանց կը նախագահէր Ս. Պատրիարք Հայրը, իր շուրջը ունենալով Տ. Տ. Հմայեակ Դիմաքսեան և Մովսէս Կէօմրիւկճեան Սրբազանները, Տ. Տ. Աբարդեան և Մարգարեան Ծ. Վ.ները, Բերայի քահանայից դասը և երգեցիկ մանուկներ։ Արարողութիւնները տեղի ունեցան դասն հանդիսաւորութեամբ. ուրկէ վերջ Ս. Պատրիարք Հայրը բեմ ելաւ և բնաբան առնելով Սաղմոսին «Տուրք մարդոյ ընդարձակեցուցանեն զնա» խօսքը, գեղեցիկ դամբանականով մը դրուատեց հանգուցեալ Տօքթ. Վարդազարեանի կեանքը, իբրեւ բժիշկ և իբրեւ ընկերական մարդ և ծանրանալով իր մահէն առաջ ըրած 2000 ոսկինոց կտակին վրայ, ի վեր հանեց այդ բարեգործութեան մեծ օգտակարութիւնը և ազգին չքաւոր աղջիկներուն այդ կտակէն օգտուելու պարագան շեշտելով, գովեց հանգուցեալին այս գովելի ու օգտաշատ գաղափարը, հանգիստ մաղթեց Տօքթ. Վարդազարեանի, որ ըստ սակէ 28 տարիներ առաջ Կարնոյ մէջ ճանչցած էր երբ իբրեւ բժիշկ կը մեկնէր դէպ ի իր պաշտօնատեղին։ Ն. Ամենապատուութիւն վերջացուց մխիթարութիւն հայցելով երկու եղբայրներուն և բոլոր պարագաներուն։

Ցետոյ հանգուցելոյն դագաղը թափօրով դուրս հանուեցաւ եկեղեցիէն և բակին մէջ յուղարկաւորներու բազմութիւնը իր ցաւակցութիւնները յայտնեց հանգուցելոյն երկու եղբայրներուն Դաւիթ և Մանուէլ էֆ.ներու, Տիգրան ու Յովսէփ Թօգաթեան էֆ.ներու և պարագաներուն, ուրկէ վերջ դագաղը շքեղ մահալկառքով մը փոխադրուեցաւ Շիշլիի ազգ. գերեզմանատունը և հոն ընտանեկան յատուկ դամբարանին մէջ ամփոփուեցաւ հանգուցեալ բարերար բժիշկին մարմինը։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Տիկին Անիկ Գ. Իսաեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։ Տիկին Սրբուհի Կ. Գարակէօզեան 108 ղրշ., Տէր և Տիկին Արշակ Կ. Գարակէօզեան 108 ղրշ., Տիկին Մէտհրիւշէ Ց. Իսաեան 108 ղրշ., Հրանտ էֆ. Ց. Իսաեան 108 ղրշ., Տէր և Տիկին Տօքթ. Դաւիթեան 216 ղրշ.։

ՄԱՀ

ՏԻԿԻՆ ԼՕՐԻՍ Յ. ԷՊՇԵԱՆԻ

Խորին ցաւով կը լսենք թէ Սէլանիկի անտասաց ընդհանուր քննիչ Յովսէփ էֆ. Էպշեան ցաւալի դժբախտութիւնը ունեցած է կորսնցնելու իր ծաղկատի ամուսինը, որ դուստրն էր Իզմիրցի ծանօթ գրագէտ և «Մնտօրա» հանդէսին խմբագիր Գրիգոր էֆ. Մսերեանի։ Դեռ հազիւ մէկ քանի ամիսներ առաջ էր որ Արեւելք ուրախութեամբ կը ծանուցանէր այս մի հեղոյն սիւնակներուն մէջ Էպշեան էֆ.ի բարեբաստիկ ամուսնութիւնը Օր. Լօրիս Մսերեանի հետ և այսօր անհաւատալի Սէլանիկէն խմբագրութեանս ուղղուած մահազդ մը անակնկալ ու վաղահաս մահը կը գուժէ հէք նորապսակ հարսին՝ Տիկ. Լ. Էպշեանի։ Այս դառն մահը ճշմարիտ վիշտ ու ցաւ մը կը պատճառէ ամէնուն ալ առհասարակ։ Խմբագրութիւնս այս տխուր առթիւ իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ վշտահար ամուսնին՝ Յովսէփ էֆ. Էպշեանի, հօրը՝ Գրիգոր էֆ. Մսերեանի և բոլոր պարագաներուն։ Ցուղարկաւորութեան հանդէսը, ինչպէս կ'երեւի մահազդէն, տեղի ունեցած է երկուշաբթի օր, 23 մարտ (Ը. Ե.) տեղւոյն եկեղեցիին մէջ։

Յովսէփ էֆ. Էպշեան, այրի Տիկին Բարիզինա Գ. Մսերեան, այրի Տիկին Նունուֆար Ս. Մսերեան, Տէր և Տիկին Արմենակ էֆ. Մսերեան, Օր. Իրմա Գ. Մսերեան, Լեւոն էֆ. Մըսերեան, Արթուր էֆ. Մսերեան, Տէր և Տիկին Սաթենիկ Մսերեան, Տիկին Սաթենիկ Աքօբինեշ, և Էպշեան, Ճիմարտախօեան, Ճիլանճեան և Ցովակիմեան ընտանիքները իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ ողբացեալ ՏԻԿԻՆ ԼՕՐԻՍ ԷՊՇԵԱՆի յուղարկաւորութեան հանդէսին և այս տխուր առթիւ իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը արտայայտեցին անձամբ ներկայ գտնուելով և կամ գրաւորապէս։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի բերբերն, մարտ 25)

ԳԵՐՄԱՆ ՌԱՅԽՍԴԱԿԸ

ՖՕՆ ՊԻՒԼՕՎ ԻՇԽԱՆԻՆ ՃԱՌԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 24 մարտ.— Ֆոն Պիւլով իշխանը գերման կայսրութեան արտաքին յարաբերութեանց վրայ խօսեցաւ այսօր Ռայխսդագին մէջ։ Գերման Նախարարապետը 4 ամիսէ ի վեր այս երկրորդ անգամն է որ կը խօսի ընդհանուր արտաքին քաղաքականութեան խնդիրներուն վրայ. բայց թէ՛ այն և թէ այս անգամուան ճառերը խաղաղասիրական են։ Ֆոն Պիւլով իշխանը կը շեշտէ թէ Գերմանիա որոշած է արտաքին քաղաքականութեան վերաբերեալ ամէնէն ծանր խնդիրները խաղաղասիրութեամբ և համաձայնութեամբ կարգադրել։ Իշխանը այս անգամ ալ կը ջանայ ցուցնել թէ Եւրոպայի կացութիւնը այսօր ալ, ինչպէս չորս ամիս առաջ, նոյնն է, թէ խաղաղութիւնը ապահով է և եւրոպական զօրքերն ալ տրամադիր են ամէն խնդիրներու մէջ խաղաղասէր ոգի մը ցուցնել, և թէ Գերմանիոյ ու Ֆրանսայի յարաբերութիւնները անխռով են Տէլքասէի անկումէն ու Ալճեզիրասի Դեսպանախորհուրդէն ի վեր։

Ֆոն Պիւլով իշխանին ճառին կարեւորագոյն մասը կը կազմէ Գերմանիոյ ու Անգլիոյ յարաբերութեանց մասին ըրած յայտարարութիւնները։ Նախարարապետը չորս ամիս առաջ երկու տէրութեանց յարաբերութեանց վրայ խօսած ատեն, Լոնտոնի Թագաւորին Վիլհէլմսհօֆ և Վիլհէլմ կայսեր Անգլիա այցելութիւնները բարւոքած էին արդէն այս երկու մեծ տէրութեանց մինչեւ գոյնուած թիւրիմացութիւնները և ցրտութիւնը։ Իսկ այս անգամ Վիլհէլմ կայսեր կողմէ անգլիական ծովային նախարարին գրուած նամակին առթիւ յառաջ եկած թիւրիմացութիւնները դարմանել ուզեց։ Նախարարապետը ըսաւ.— «Սոյն տեղեկութեանց նայելով, չատեր կը փափաքին որ բացատրութիւն տամ կայսեր կողմէ Լորտ Դուիտմաութի գրուած նամակին վրայ։ Դաղտնագաղտութիւնը պարտք կը դնէ վրաս այդ նամակին պարունակութիւնը ամբողջովին չներկայացնել ձեզ. շատ կը ցաւիմ որ չպիտի կրնամ ընել այդ բանը։ Սաչափ միայն ըսեմ թէ Գերմանիոյ և Անգլիոյ մինչեւ բարւոք յարաբերութեանց գոյութեանը փափաքող ամէն Գերման պիտի կրնար ստորագրել այդ նամակը։ Կայսեր նամակը իր ձեւովը, պարունակութեամբը անձնական նամակ մըն էր։ Եւ ո՛րչափ որ ալ քաղաքական խնդիրներու վրայ խօսուած ըլլայ անոր մէջ, կառավարական պաշտօնագիր մը չէր. Ամէն վեհապետ ալ կրնայ գրել այդպիսի նամակներ։ Կայսրը իր այդ նամակով ամենեւին դիտաւորութիւն ունեցած չէ Անգլիոյ ծովային ելմտացոյցին պատասխանատու նախարարին վրայ ազդեցութիւն բանեցնել և հետեւաբար միջամտել Անգլիոյ ներքին խնդիրներուն։ Ընդհակառակը, մեր կայսրը շատ լաւ գիտէ թէ անգլիացի նախարար մը պէտք չունի օտարէն խորհուրդ առնել Անգլիոյ ծովային ելմտացոյցին կազմութեանը համար։ Մտնաւանդ թէ պաշտպանութեան խնդիրներու մէջ ամէն երկիր միայն իր ապահովութեան և պէտքին համաձայն կերպով վարուելու իրաւունք ունի։ Ինքնապաշտպանութեան այս իրաւունքն է զոր Գերմանիա կը գործածէ իր ծովեզերքներուն և վաճառականութեան պաշտպանութեան համար նաւատորմիղ մը կազմելով (Իրաւ է. պռավօ)։ Անոր մեր նաւատորմին ծրագրին և քաղաքականութեան այս պաշտպանողական հանգամանքն է որ տեղի տուած է այն յանձնակի փորձերուն, որով կ'ուզուի այնպէս ցուցնել որպէս թէ մենք Անգլիոյ դէմ յարձակողական նպատակներ ունեցած ըլլանք։ Մենք կը փափաքինք խաղաղութեամբ ապրիլ Անգլիոյ հետ։ Ասոր համար է որ ցաւ կը զգանք, երբ անգլիական լրագրաց մէկ-մասը գերմանական վտանգի մը վրայ կը գրէ միշտ, թէպէտ անգլիական նաւատորմիղը աւելի զօրաւոր է մերինէն, և ուրիշ երկիրներ, մերինէն աւելի զօրաւոր նաւատորմիղ ունենալով հանդերձ, նորանոր նաւեր շինելու կ'աշխատին մեծ եռանդով։ Եւ այս ամէնուն հակառակ, անգլ. մամուլը դարձեալ Գերմանիան կը քննադատէ. երկու երկիրներու և հետեւաբար համաշխարհիկ շահերուն համար պէտք է որ դադրի այս բանակռիւը։ Մենք կը ճանչնանք թէ Անգլիա իրաւունք ունի իր համաշխարհիկ դիրքը պաշտպանելու համար ուզածին չափ զօրացնել իր նաւատորմը, միայն թէ չենք ուզեր որ մեր նաւային նոր շինութիւններն ալ Անգլիոյ դէմ յարձակողական նպատակի վերագրուին։ Այս բաներէս ետքը, կրնաք երեւակայել թէ ի՛նչ նպատակ և պարունակութիւն կրնայ ունենալ կայսեր նամակը, որուն մէջ ձենգլմէն մը ուրիշ ձենգլմէնի կը գրէ, որուն մէջ մեր կայսրը մեծապէս կը գնահատէ Անգլիոյ նաւատորմին մէջ ծավակալ ըլլալու պատիւը. և կը սքանչանայ անգլիական կրթութեան, անգլիական նաւատորմին և անգլիական ազգին վրայ։ Շատ ցաւալի պիտի ըլլար երբ Անգլիոյ մէջ չարաչար մեկնուէր կայսեր նպատակը, զոր ունեցած է այդ նամակը գրելով։ Գոհացուցիչ է տեսնել սակայն որ Անգլիոյ մէջ չարաչար չմեկնուեցաւ կայսեր նպատակը։ Անգլիոյ Խորհրդարանին մէջ այդ խնդրոյն վրայ տեղի ունեցած վիճաբանութեանց եղանակը լաւագոյն ապացոյցն եղաւ Անգլիոյ և Գերմանիոյ բարեկամական յարաբերութեանց անվթար մնալուն, և թոյլ չտուաւ որ այս խնդրոյն առթիւ եղած հրատարակութիւնները թշնամական ասեր հանգամանք մը առնեն։»

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 26 մարտ.— Այսօր, Միջինք Սակարանին մէջ մեծ գործունէութեան մը չէր սպասուեր։ Գիները բանուած են, սակայն գործերը՝ աննշան։ Գիներու ամբողջութիւնը հաստատուն է։ Ֆրանսական Ռանդը մէկ քանի սանդիմ շահելով 96.95 եղաւ։ Օտար արժէթղթերու գիները անփոփոխ են, բաց ի ռուսական հարիւրին չորս տոկոսաւորէն, որ 30 սանդիմ կորսնցնելով 84 07ի իջաւ։ Օսմ. արժեթուղթերու գիները լաւ վիճակի մէջ են։ Օսմ. Միացեալը 94.70 փակուեցաւ։ Իթէնի ամխանեքը բաժնեթուղթերը նորէն բարձրանալով 344 եղան։ Ռիօ Թինթօ հաստատուն է, վասն զի պղինձին գինը 60.15էն 61ի բարձրացած է։ Պալիա Գարաայտըն վեց ֆր. վրայ գնելով 425 եղաւ։ Կապարի գինը 14 8 է։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ գործ չկայ։ Ծ ողոնական արժեթուղթերու գինը լաւ են։ Ամերիկեան արժեթուղթերու գիները խիստ հաստատուն են Նիւ-Եորքի մէջ կատարուած գնումներու հետեւանքով, թէեւ երկաթուղիներու շատերն հասոյթները աննպաստ են։ Հանքային արժեթուղթերու գիները տկար են։ Հօշուեկարգարաւ մը շատ դիւրին «ռըբօռ»ներով կը կատարուի՝ հարիւրին 3էն 4։

—Ֆինենշըլ Նիւզ կ'ըսէ թէ մարտ 14էն 21 Սգաստարտ Օյլ իր 6000 բաժնետէրերուն 77 միլիոն տուած է՝ իբրեւ շահաբաժին ներկայ տարուան առաջին եռամսեային համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ Թագաւորը ու Թագուհին ապրիլ 26ին Շուէտ պիտի այցելեն։

ՎԵՆԵՏԻԿ.— Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւորը, այսօր, Հոհենձոլեռն զբօսանաւը գնաց և Գերմանիոյ կայսրը ու կայսրուհին ցամաք առաջնորդեց. այցելեցին Քորնէր Թանգարանը։ Դեռ որոշում մը չկայ կայսեր մեկնումին համար, որ այս իրիկուն տեղի պիտի ունենար, սակայն Վիլհելմ Բ. ապրիլ 10ին Քորֆու պիտի ժամանէ, վասն զի Աքիլէոնի դղեակին կահաւորումը դեռ կատարելապէս աւարտած չէ։

ՀՌՈՄ.— Պաառայի արքեպիսկոպոս Լըքօ կարտինալը, այսօր, Պապին ներկայացաւ։ Ողջունդութիւնը երկար տեւեց։ Կարտինալը երկուշաբթի օրը ճամբայ պիտի ելլէ Հռոմէն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նախարարապետ Սըր Հէնրի Քէմպպել Պէնըրմէնի վիճակը յուսահատական է։ Չի յուսացուիր որ մինչեւ յառաջիկայ շաբթու ապրի։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Հանրային կրթութեան յանձնաժողովը որոշեց ճարտարներէն ուտանդել նախնական վարժարաններու մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճաբոնի կառավարութիւնը խստիւ արգիլեց զէնքերու ապրանքումը դէպի Չին։

ՓԱՐԻԶ.— Սնանկացեալ Ռաշէդի պարաքին նախապէս ծանուցուած քանակութիւնը չափազանցուած էր։ Վաթսուն միլիոն ֆր. է՝ քսան միլիոն դոյքի փոխարէն։

ՀՌՈՄ.— Վիլհէլմ կայսրը, յոգնութեան և անձրեւոտ օդին հետեւանքով, չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Օղարիօ ընդծովեայ շոգենաւին ծովը իջեցուելուն՝ Վենետիկի նաւարանին մէջ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Շըէօսէլ զօրավարը, որ բանտարկուած է, ջղային հիւանդութենէ կը տառապի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ցանձնաժողով մը կազմուեցաւ նաւային պաշտպանութեանց սահմանափակումին համար։ Նամակ մը ղրկեց լրագիրներուն՝ մէկ քանի լորտերու և մանաւանդ Լորտ Լէնստաունի ստորագրութեամբ. կ'առաջարկէ որ անգլիական ու գերմանական պատուիրակներէ խառն համաժողով մը գումարուի, Ֆրանսայի կառավարութեան հետ համաձայնելէ ետքը, պաշտպանութեանց սահմանափակման վրայ վիճաբանելու համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ ծովային պաշտօնարանին տանիքին վրայ անթել հեռագրի գործիքներ դրուեցան՝ ծովին բաց գտնուող բրիտանական նաւատորմիներուն հետ հաղորդակցելու համար։

ՎԵՆԵՏԻԿ.— Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւորը, երէկ իրիկուն, Գերմանիոյ կայսեր ու կայսրուհիին հրաժեշտ տալէ ետքը, Պ. Դիդդօնիի հետ Հռոմ դարձաւ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Խարքովի մօտ երկու ուխտաւորներ մեռան քոլէրայէ։ Միւս ուղեւորները ապաքինուեցան։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԷՆ ՄԱՐԴ ԻՐ ԲԺԻՇԿԸ

Յօրինեց՝ ԱԼԵՔՍԱՆՏՐ ԷՄՊՐՈՁ

B. A., L. L. D., M. D., Bch. L. M., D. P. H.,

Silver Medalist in Medecine etc. etc.

Թարգմ. անգլ.է ՍԱՄՈՒԷԼ Գ. ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

Անա գիրք մը — թերեւս հայ լեզուով միակը իր տեսակին մէջ — որ փոքր ի շատէ բժիշկի դեր կը կատարէ անոր բացակայութեան միջոցին, և մասնաւորապէս օգնութեան կը փութայ յանկարծադէպ արկածներու և տկարութիւններու ատեն։ Բժիշկ առանց այցելնի. Բազմաբանի ձեւով, այբուբենի կարգով, կը պարունակէ իր անձուկ ծոցին մէջ գրեթէ բոլոր ախտերուն և հիւանդութիւններուն ցանկը, անոնց ախտանիշներով և տեսակ տեսակ դարմանումներով և առողջապահական պատուական հրահանգներով։ Ունի 260 էջ։ Կը պարունակէ դեղօրէից և բժշկականութեան պատկանող գործիքներու և այլ և այլ պիտանի նիւթերու վրայ ծանօթութիւններ։ Ուստի ամէն անհատի կամ ամէն տան համար ընտիր առաջնորդ է և հաւատարիմ խրատատու։ Իր արժէքէն շատ վար գնով կը վաճառուի, 8½ ղրշ.ի միայն, որպէս զի շատեր օգտուին քաղէն։ Կեդրոնատեղի՝ Թարգմանչին տնեակը, Թիւ 16, Ամերիկեան խան, Ֆինճանճըլար Եոգուշու, Կ. Պոլիս։ Կը գտնուի նաեւ դրավաճառներու քով։ Դաւրայէն խնդրողներ հարին համար մէկ ղրշ. աւելի կը վճարեն իբրեւ փոստայի ծախք։ Մեծաքանակ գնողներու կարեւոր զեղչ։ 10—2

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 13,26 Մարտ

Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 % Փ. Կ. Օ. Ո.		103 03
Ամենէն բարձր գին	»	103 06½
Ամենէն վար գին	»	103 01
Ռումէլի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	177 87½
Ամենէն բարձր գին	»	178 —
Ամենէն վար գին	»	177 62½

ԲԱՑՈՒՄ 14/27 Մարտ

Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 % Փ.Կ. Օ. Ո.		103 10½
» » » ժամը 6ին Փ.Կ.	»	103 10
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	178 —
» » ժամը 6ին	»	178 —
[illegible]	»	435 —
[illegible]	»	524 —
[illegible]	»	520 —
[illegible]	»	15 82½
[illegible]	»	43 —
[illegible]	»	3 92½
[illegible]	»	4 05
[illegible]	»	19 10
[illegible]	»	8 —
[illegible]	»	3 60
[illegible]	»	475 —
[illegible]	»	42 —
[illegible]	»	311 —
[illegible]	»	425 —
[illegible]	»	5 —
[illegible]	»	131 —
[illegible]	»	30 —
[illegible]	»	24 —
[illegible]	»	567 —
[illegible]	»	55 50
[illegible]	»	10 —

ՍԹԻԼԻՆԿ

Օսմ. Միացեալ 1 սղալ	Օ. Ո.	1 50
[illegible]	»	3 90
[illegible]		[illegible]
[illegible] Օսմ. Փոխառութիւն 8½ %		

ՓՈԽԱՐԺԷՔՆԵՐ

Լոնտոն	»	110 27½
Փարիզ	»	22 72½
Վիեննա	»	21 74
Պերլին	»	18 43

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԳՆԵՐԸ

[illegible]	»	110 62
[illegible]	»	87 19
[illegible]	»	92 20
[illegible]	»	108 05
[illegible]	»	102 20
[illegible]	»	101 20
[illegible]	»	95 30
[illegible]	Օ. Ո.	8 69

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 26 Մարտ

Օսմ. Միացեալ [illegible]	Ֆր.	94 60
[illegible]	»	94 70
[illegible]	»	179 75
[illegible]	»	92 45
[illegible]	»	720 —
[illegible]	»	425 —
[illegible] 3 %	»	96 95
[illegible]	»	1168 —
[illegible]	»	97 22
[illegible]	»	103 05
[illegible]	»	94 60
[illegible]	»	35 185
[illegible]	»	8 —

ԽԱՆ

(Ռուսական Թեթեւ [illegible])

Տէրութեան [illegible] 1700 [illegible] 300 [illegible] 16,000 [illegible] 2360 [illegible] 65 [illegible] 150 [illegible]

Թի 13 Մարտ 324

ՊԷՅՔԸՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

370, ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ԴԻՄԱՑ, 370

ՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՆ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

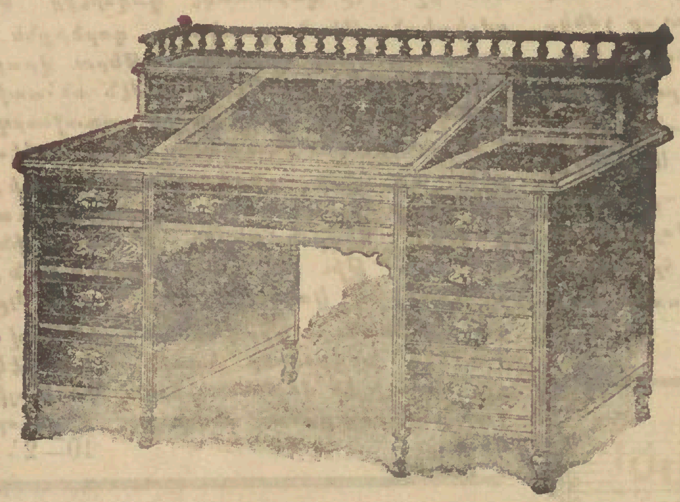
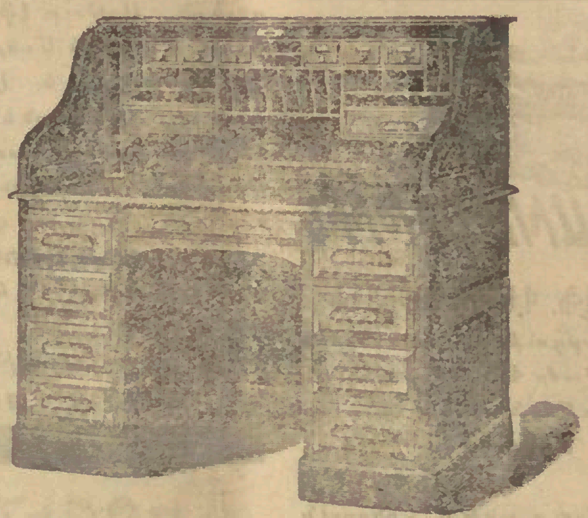
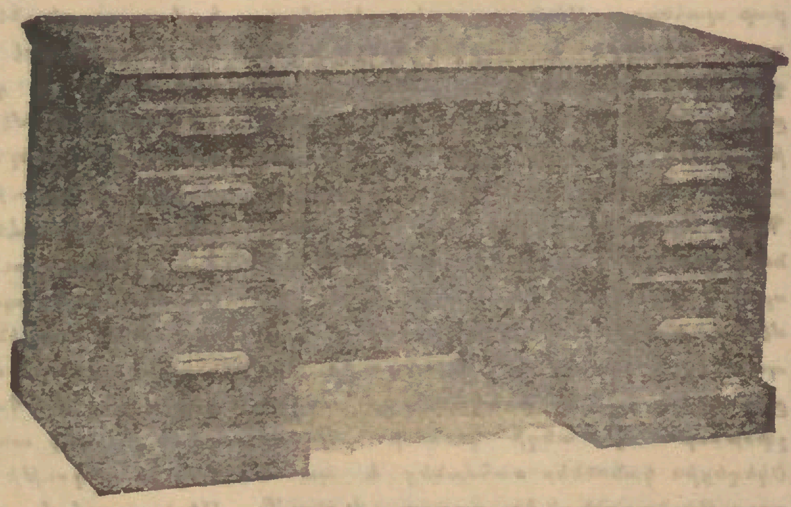

ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՐԱՍԵՂԱՆՆԵՐՈՒ ԱՄԷՆ ՁԵՒՈՎ ՈՒ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ

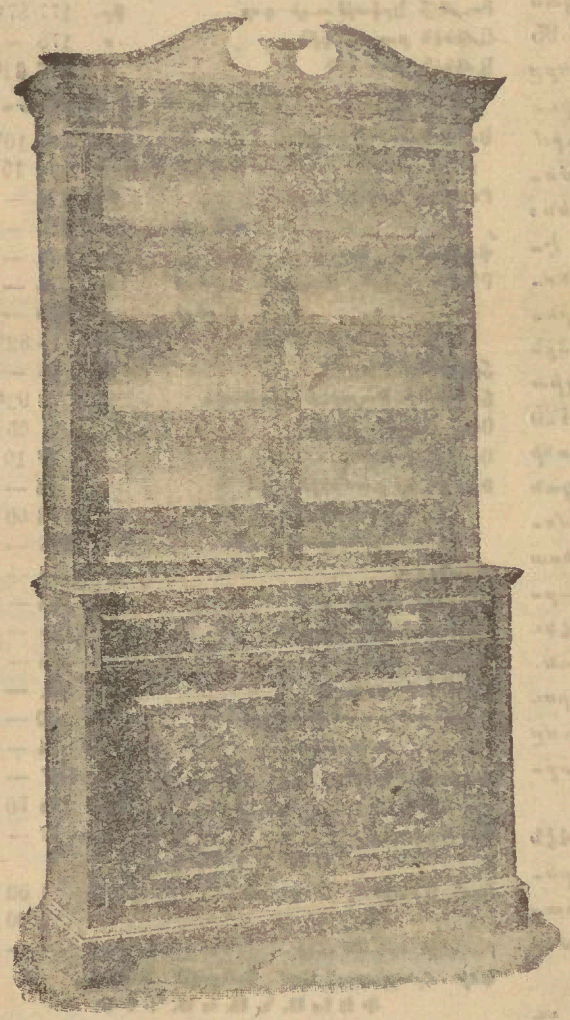
Դարաններով մատենադարան

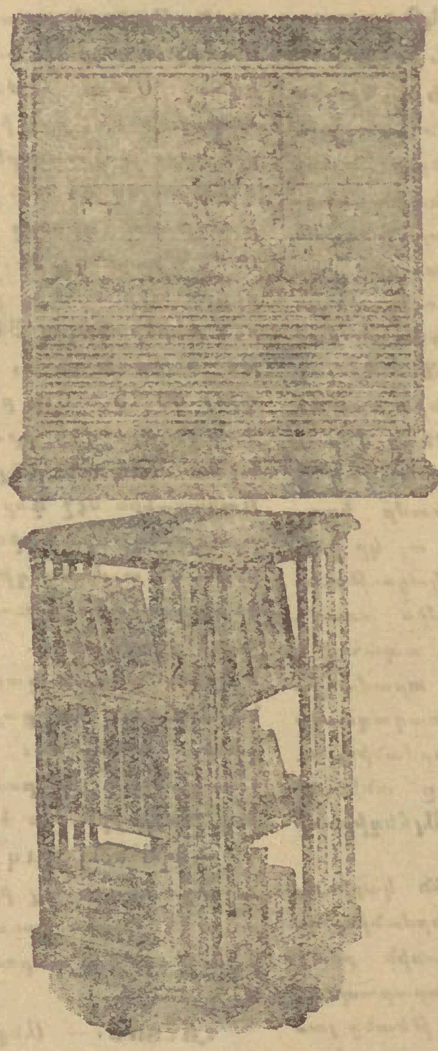
Սքօռներով խուրքօնիլէներ՝ այլազան մեծութեամբ. դարձդարձիկ մատենադարաններ

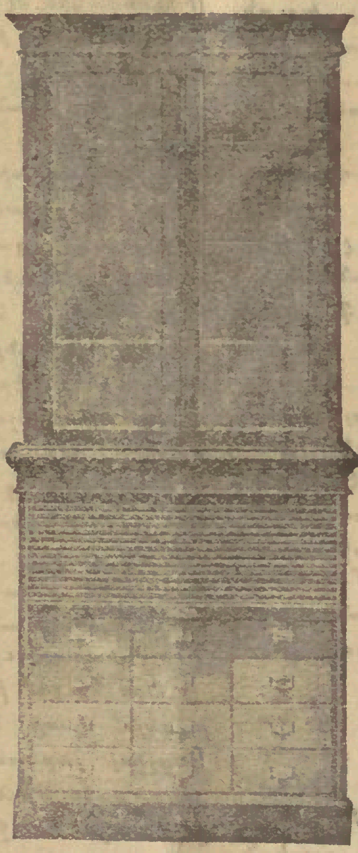
Մատենադարան՝ սքօռ ունեցող խուրքօնիլէով

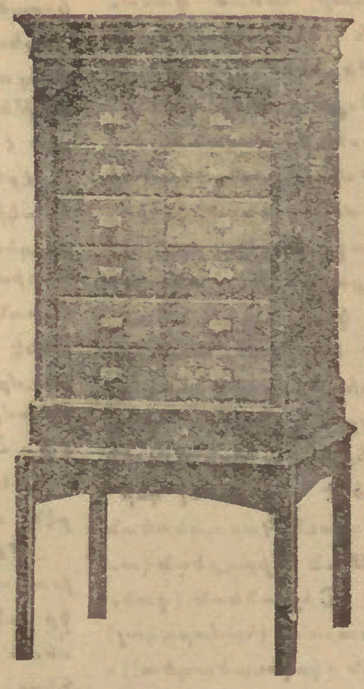
Պատուանդաններով խուրքօնիլէներ

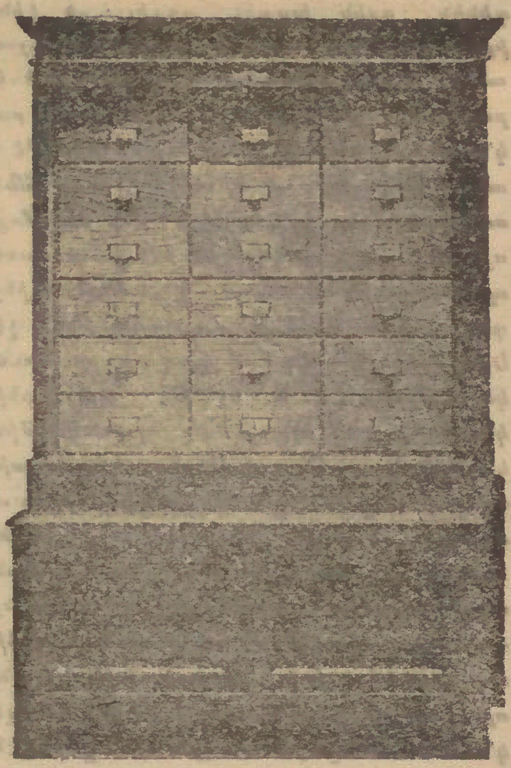
Դարաններով խուրքօնիլէներ

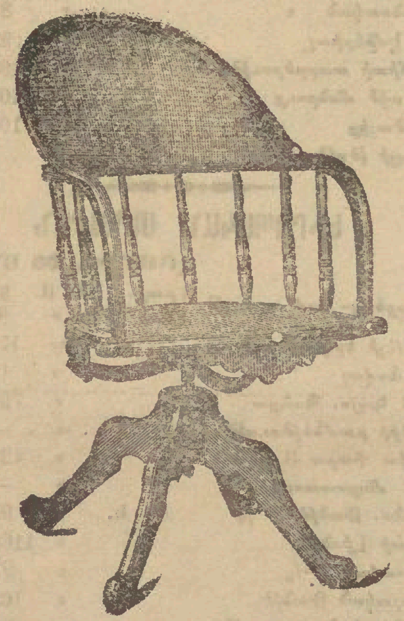
Գրասեղանի դարձդարձիկ թիկնաթոռներ, մ ռօփէնով ծածկուած եւ եղէգնայուս աթոռներ

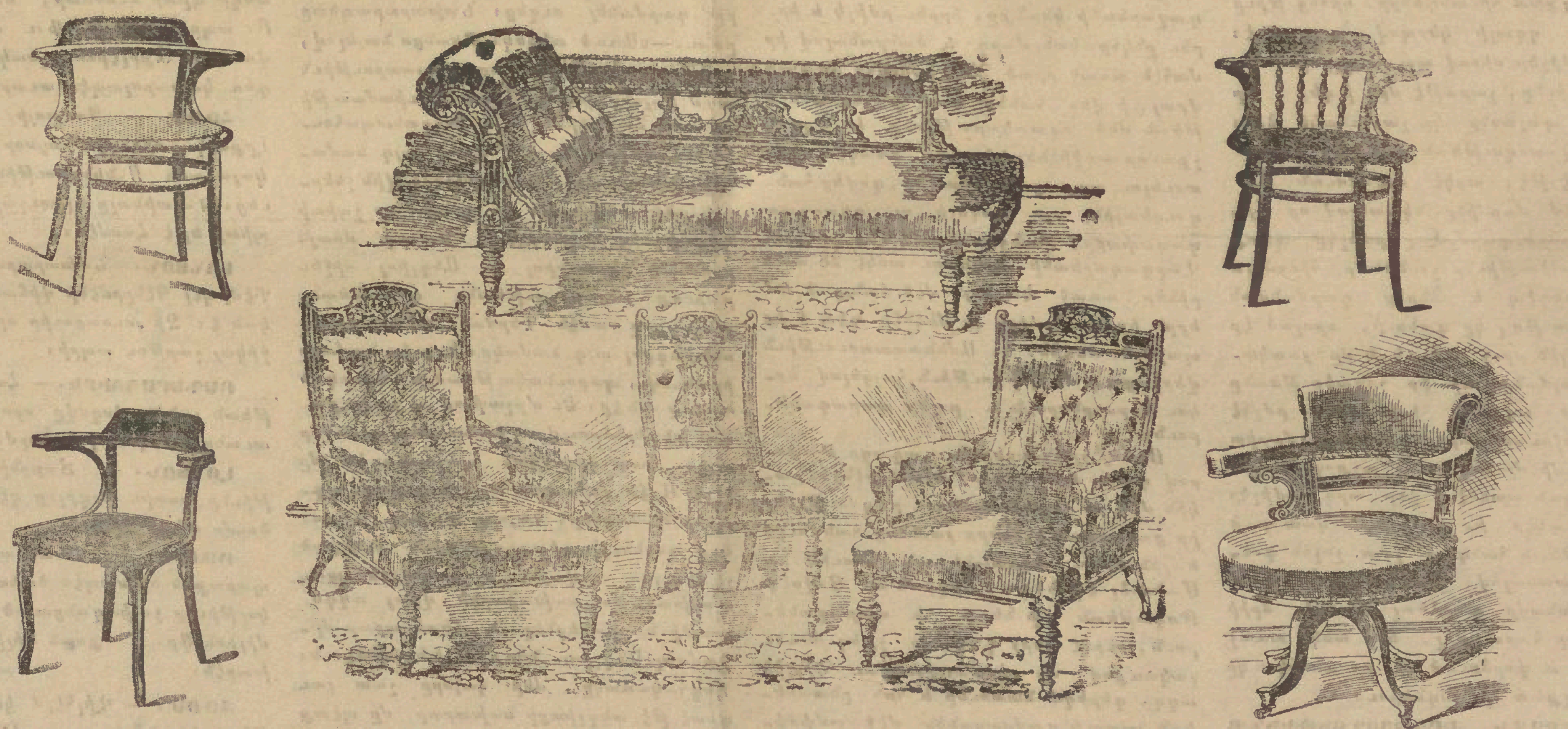
Ամբողջական պիտոյք աշխատութեան սենեակներու անգլիական մարքէն

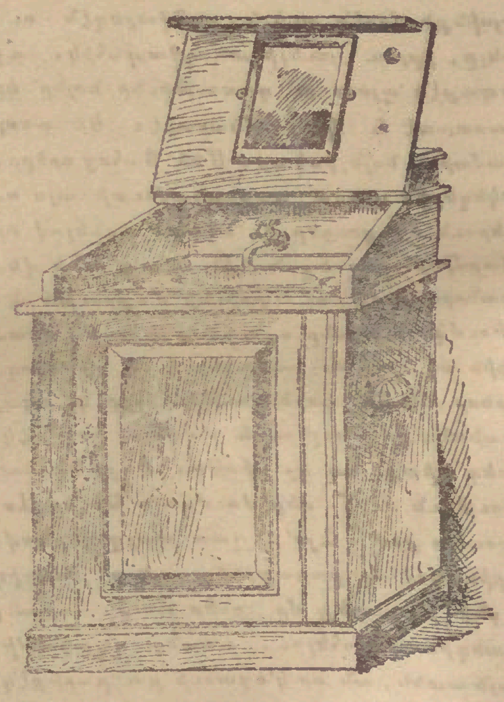
Գրասենեակի լավապօ՝ կտուոց ծորակով

ՈՐՈՆՔ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆ ԵՆ